SPRAWOZDANIE

DYREKCYI C. K. GIMNAZYUM W WADOWICACH

ZA ROK SZKOLNY 1907.

WADOWICE. NAKŁADEM FUNDUSZU NAUKOWEGO.
W DRUKARNI FRANCISZKA FOLTINA 1907. — — —

TREŚĆ:

I. Wadowice. II. Organizacya miejska i sądownictwo od 1550.—1784. r
(dokończenie) przez Teofila Klimę.

II. Część urzędowa, ułożona przez Dyrektora.

I.

Wadowice.

II. Organizacya miejska i sądownictwo od 1550—1784. r.

(Dokończenie).

Słusznie zatem żąda ordynacya od rajców, aby sami z siebie dawali dobry przykład i trzeźwo się zachowywali i tego samego przestrzegali wobec pospólstwa, pod zagrożeniem kary czworo czternastu grzywien na rajców i utraty urzędu na zawsze, pospólstwo zaś rajcy sądzić mieli stosownie do występku.

Wadowice, rządząc się prawem magdeburgskiem, posiadały własny sąd ławniczy (iudicium scabinale), wykonywający sądownictwo nad obywatelami, o ile posiadali prawo magdeburgskie [1]), którzy jednak rzadko występują i to tylko w ważniejszych sprawach, jak przy sprzedaży wójtowstwa w Zawadce i Choczni lub posiadłości wybranieckiej w Jaroszowicach.

Sąd ławniczy składa się z wójta, po wsiach sołtysa, jako przewodniczącego, i ławników, których według prawa magdeburgskiego ma być jedenastu. W Wadowicach na czele sądu ławniczego stoi landwójt (viceadvocatus = podwójci), a ławników jest siedmiu.

W miastach wójt, a po wsiach sołtys przy zakładaniu osady był pośrednikiem (zasadźca — locator) właściciela, za co otrzymywał pewną ilość gruntu i szóstą część parcel pod budowę (dworzyszcza), szóstą część dochodu z osady i $^1/_3$ część opłat sądowych. Władzę swoją sprawował dożywotnio i dziedzicznie, urzędnikiem automicznym nie był, bo go nie wybierano. Wójtowstwo było zatem przedmiotem kupna lub sprzedaży, mogło je wykupić także miasto, ale Wadowice nie mogły, czy też nie chciały tego uczynić, ponieważ do r. 1784. spotykamy dziedzicznego wójta wadowickiego. [2]) Posiadaczem wójtowstwa wadowickiego był

[1]) „Liber actorum tam civilium quam etiam hominum vicinate nobis iunctorum: processum rerum gestarum continens." Acta scabin. nr. 8, Arch. m. Wad.

[2]) Act. cons. nr. 2, p. 208, r. 1560. et passim.

w 1426 r. [1]) Mikusz z Decholbic, w XVI. i XVII. w. posiadali je Komorowscy dłuższy czas, w drugiej połowie XVIII. w. Damian de Bibersztyn Starowiejski. Wójtowstwo wadowickie, nazwane Mikołajem od Mikołaja Komorowskiego, leży w południowej części miasta, wciska się w grunta miejskie długim pasem i tworzy z gminą Gorzeniem jedną całość.

Wójt wadowicki nie wykonywał osobiście swego prawa, nie przewodniczył sądowi ławniczemu, lecz mianował swego zastępcę sam lub przez swego pełnomocnika. W jaki sposób odbywał się wybór landwójta w XVI. i w pierwszej połowie XVII. w., nie wiadomo. W 1649 r. [2]) urodzony Just Rottermund od J. W. Hieronima z Wielkiej Chrząstowy Wierzbowskiego, chorążego wielkiego łęczyckiego, wójta wadowskiego, okazawszy tegoż consens, przy bytności rady, Adama Wojaszka na urząd landwójtowski obrał, który przysięgę uczynił. W r. 1667. [3]) dwaj pełnomocnicy Katarzyny Wierzbowskiej, wojewodziny sieradzkiej, wójtowej wadowickiej, zatwierdzają Wojciecha Bielowica na landwójta, którego miasto na ten urząd podało. W r. 1743. [4]) przyszło do sporu między pełnomocnikami Barbary z Nielepców Szembekowej, kasztelanowej oświęcimskiej, starościny barwałdzkiej i wójtowej wadowickiej, a miastem, gdyż pełnomocnicy wybrali landwójtem Kazimierza Wątrobskiego, którego pospólstwo nie podało za kandydata. Na drugiej sesyi pospólstwo nie podało tego samego za kandydata i rozeszło się, na trzeciej wybrało 4 kandydatów, między którymi Wątrobskiego nie było. Pełnomocnicy nie chcieli żadnego z nich potwierdzić, lecz wybrali Wątrobskiego i kazali mu klękać przed krzyżem i przysięgać, lecz instygator wziął krzyż ze stołu i nie dopuścił do przysięgi, mówiąc, że wójtowie z podanych kandydatów zawsze landwójta obierali. Od marca do września nie było landwójta. Dopiero nowy wójt wadowicki Jan Tomasz na Raciborsku Morstin, kakasztelan wiślicki, wysłał swoich pełnomocników, którzy z pomiędzy 4 kandydatów, podanych przez radę i instygatora wraz z całym pospólstwem, wybrali landwójtem Tomasza Kasperkowica, na którego „pozwolono.“ Taki sam wybór nastąpił w r. 1753. [5]) i w r. 1754. [6]) W końcu wybierano 8 kandydatów, z pomiędzy których wójt jednego landwójtem mianował. [7])

[1]) Kazimierz, książę oświęcim., nadaje Mikuszowi prawo wodne na rzece Skawie między Jaroszowicami a Wadowicami. Przywilej oblatowany r. 1752 in Castro Crac. Nie wiadomo, czy to jest ten „przywilej erekcyi wójtowstwa po słowacku pisany,“ o którym jako zaginionym wspominają księgi miejskie pod r. 1767. Arch. m. W., nr. 29, p. 4.
[2]) Cons. nr. 10, p. 196. [3]) Cons. nr. 76, p. 271. [4]) Cons. nr. 20, p. 185 i nast.
[5]) Cons nr. 22, p. 144. [6]) Cons. nr. 22, p. 242. [7]) Cons. nr. 29, p. 184.

Landwójtowie sprawowali swój urząd dożywotnio lub do tego czasu, dopóki go sami nie złożyli lub usunięci nie zostali. Zwykle są landwójtami członkowie jednej rodziny, czasem syn po ojcu. Jaki był stosunek między wójtem a landwójtem co do podziału dochodów z opłat sądowych, nie wiadomo, chociaż przypuszczać należy, że landwójt otrzymał jakąś część za swoje trudy.

Obok landwójta zasiadają w sądzie przysiężnicy (iurati), inaczej ławnikami (scabini) zwani, których w Wadowicach bywało siedmiu. Wyboru ławników dokonuje w 1625 r. [1]) zastępca starosty zatorskiego Daniel Moretowicz. Tak samo odbywa się wybór ławników w 1632 [2]) i 1633 r. [3]) W 1649 i 1652 r. [4]) wybierają ławników rajcy miejscy, to samo zdarzyło się w 1669 r. [5]), zaznaczono jednak, że wybór odbył się w obecności wszystkiej gromady. W XVIII. stuleciu pospólstwo samo wybiera ławników [6]). Wybór ławników odbywał się co roku, wybierano zazwyczaj tych samych, uzupełniając nowymi, gdy którego z dawnych zabrakło, gdyż rajców i instygatora wybierano z pomiędzy ławników.

O wynagrodzeniu ławników niema wyraźnej wzmianki. Według Groickiego należało się ławnikom po szelągu od każdego ortelu, a pisarzowi dwa, „wszakże w tej mierze — dodaje dalej — więcej zwyczaju albo własnych ustaw urzędy naśladują, niźli tego opisania, co jednak nie ma być ganiono, a zwłaszcza tam, gdzie te dochody tak są rozmierzone, iż każdemu wedle pracy dział idzie. Jako na wielu miejscach ten jest dobry a sprawiedliwy obyczaj, iż cokolwiek płacą u sądu, kładą przed przysiężniki. Potym po sądzie trzeci grosz pisarzowi z onych pieniędzy oddzielają, jako więcej nad wszystkie persony sądowe pracującemu, a ostatkiem się sami równie z wójtem dzielą“ [7]).

Posiedzenia sądu ławniczego odbywały się po wystawieniu ratusza w t. zw. izbie sądowej.

Były trzy rodzaje sądów miejskich: [8]) wyłożony (iudicium expositum bannitum, iudic. legitime bannitum), potrzebny albo potoczny (iudicium necessarie lub opportune bannitum) i sąd wielki (iudicum magnum legitime bannitum).

Sąd wyłożony odbywał się w terminie stale wyznaczonym co dwa tygodnie, zazwyczaj w piątki (feria sexta); wymagał obecności landwójta

[1]) Cons. nr. 6, p. 477. [2]) ibd. nr. 8, p. 273. [3]) ibd. nr. 11, p. 37. [4]) ibd. nr. 10, p. 196; nr. 14, p. 78. [5]) Cons. nr. 15, p. 112. [6]) Cons. nr. 23, p. 102, nr. 28, p. 217. [7]) B. Groicki: Porządek sądów itd. wyd. z 1630 r. p. 24 i 25. [8]) Scabinalia nr. 7 i 9, passim.

i wszystkich ławników. Sąd potrzebny gajono stosownie do potrzeby niekoniecznie w izbie sądowej, niekiedy nawet w domu obywatela, który zawezwał sąd celem spisania testamentu, i do ukonstytuowania się takiego sądu wystarczał landwójt i 3 ławników. Wielki sąd według prawa miał się odbywać trzy razy do roku: pierwszy w dzień św. Agaty, drugi trzeciego dnia po św. Janie Chrzcicielu, trzeci w oktawie po św. Marcinie. W Wadowicach spotykamy dwa terminy; pierwszy w piątek po niedzieli przewodniej lub po św. Wojciechu, drugi przed św. Janem Chrzcicielem lub po święcie św. Maryi Magdaleny, trzeciego terminu nie znaleziono w pozostałych księgach. Sądowi wielkiemu przewodniczy landwójt i zawsze jest obecnych 7 ławników. Sąd ten nazywano także „rugiem,“ [1]) gdyż, jak objaśnia Groicki, w małych miasteczkach i na wsiach bywa badanie o zachowaniu obyczajów i występków każdego mieszczanina. Czuwanie nad obyczajnością publiczną należało od XVII. w. do instygatora, który ze swego prawa obszerny robił użytek, zwłaszcza w XVIII. w., kiedyto te sprawy rozsądzała rada miejska.

Do rady należała znaczna część sądownictwa. Nie było jednakże dokładnie oznaczonem, które sprawy ma rozstrzygać sąd radziecki, a które ławniczy, albowiem podobne sprawy spotykamy w jednych i drugich księgach. Rada jest przedewszystkiem sądem opiekuńczym dla sierot i wdów, których ma obowiązek bronić, przyjmuje do ksiąg wpisy, dotyczące sprzedaży, kupna i zamiany, ugody, pokwitowania z oddanych pieniędzy, testamenta i t. p. Są to sprawy poważnych obywateli, którzy piastują lub piastowali urzędy miejskie. Rada także rozstrzyga spory między cechami i sprawy, dotyczące całego miasta. Ze spraw karnych należą do rady wykroczenia przeciw porządkowi publicznemu i gwałt publiczny [2]); rada także przyjmuje skargi o obrazy czci, jeżeli poszkodowani są rajcy, karze tych wszystkich, którzy byli nieposłuszni zarządzeniom jej lub landwójta, albo obrazili urząd miejski i pociąga do odpowiedzialności nieuczciwych przekupniów, którzy fałszywych miar lub wag używali.

Karami, które nakłada rada miejska lub sąd ławniczy, są grzywny pieniężne, często więzienie, na kłódkę zamknięte, w którym pokutuje obżałowany. Więźnia trzeba było niekiedy pilnować, do tego zaś obowiązane były cechy dostarczyć ludzi. W 1751 r. [3]) oskarża instygator cechmistrza szewskiego i bednarskiego, którzy mieli dać ludzi do strzeżenia wię-

---

[1]) Cons. nr. 2, p. 208 r. 1560. Wielki sąd t. j. rug odbywa się w obecności Piotra Noskowskiego, który był zesłany przez dziedzicznego wójta wadowickiego.

[2]) Cons. nr. 16, p. 48. [3]) Cons. nr. 21, p. 4.

żnia, ponieważ, odprowadziwszy go do ratusza, odwołali ludzi do domu tak, iż urząd sam pilnować musiał. Cięższą karą była banicya z miasta lub plagi; kary śmierci sądy miejskie nie ferują, gdyż miasto nie miało prawa miecza, złoczyńców oddawano sądom zwierzchnim zatorskim po przeprowadzonej na miejscu rozprawie.

Od sądów miejskich wadowickich szła apelacya do sądów zwierzchnich zatorskich (indicium supremum), ustanowionych przywilejem lokacyjnym przez księcia oświęcimskiego Janusza. Termin sądów zwierzchnich ogłaszano na dwa tygodnie naprzód. Odbywały się zwykle w Zatorze, niekiedy w Wadowicach, raz nawet spotykamy się z publikatą sądów zwierzchnich zatorskich, mających się odbyć w Kętach. [1]) Sędzią zwierzchnim (index supremus) był starosta zatorski, który jednak wyręczał się zawsze podstarościm. Jaka była organizacya tego sądu, nie wiadomo, ponieważ sprawy apelacyjne wpisywano do osobnych ksiąg, które przechowywano w Zatorze.

W Wadowicach zjawia się podstarości, jako sędzia zwierzchni, w towarzystwie drugiego urzędnika starościńskiego lub ziemskiego, sąd odbywa się w obecności rady miejskiej, która sprawę rozpatruje, a podstarości wydaje wyrok. Bardzo ważne sprawy pozostawia podstarości do rozstrzygnięcia samemu staroście. [2]) W 1764 r. [3]) spotykamy delegacyę sądów zwierzchnich zatorskich. Jako sędziowie delegowani (iudices delegati) fungują: zastępca starosty zatorskiego, burmistrz zatorski nowy i burmistrz zatorski stary, coby wskazywało, że do sądów zwierzchnich zatorskich należeli mieszczanie zatorscy jako assesorowie, pod przewodnictwem starosty lub jego zastępcy. Apelacye do sądów zwierzchnich zatorskich szły jeszcze w r. 1777, [4]) od r. 1874 nie widać już odwołania do Zatora, ani też do żadnego innego sądu. [5])

Od r. 1760—1779 [6]) spotykamy w Wadowicach jeszcze jeden sąd apelacyjny. Jest to „sąd zwierzchni wójtowski“ (iudicia superiora). W aktach radzieckich dochowały się tylko niewyraźne wzmianki o oporze przeciw ustanowieniu takiego sądu, gdyż trybunałem apelacyjnym był sąd zwierzchni zatorski. Ustanowił go Damian de Bibersztyn Starowiejski, mianując swoim komisarzem Alexandra Rottermundtta z Kleczy a asesorem Tomasza Padlewskiego z Gorzenia, którzy przez ten cały okres naj-

[1]) Cons. nr. 21, p. 131, r. 1751. [2]) Cons. nr. 4, p. 120a.
[3]) Cons. nr. 28. p. 13. [4]) Cons. nr. 31a, p. 30. [5]) Cons. nr. 32, r. 1784—1787.
[6]) Prothocollon iudiciorum superiorum advocatialium Vadovicensium etc, Arch. m. W. nr. 26 i 30.

częściej występują, bo niekiedy wójt Starowiejski jurysdykcyą swoją osobiście funduje. Do sądu zwierzchniego wójtowskiego szły apelacye od wyroków landwójtowskich, od wyroków rady odwoływano się podobnie jak przedtem do Zatora. Prócz spraw apelujących rozsądzano także sprawy bieżące (ex simplici regestro), które na ten dzień wypadły. Posiedzenia sądu wójtowskiego odbywały się w ratuszu. Ogłaszano je przez woźnego miejskiego i o limicie tychże w ten sam sposób zawiadamiano. Sąd składał się z komisarza, asesora, pisarza, a nadto był jeszcze osobny instygator sądów wójtowskich; — wójt sądził bez asesora. O uchwale rady lub ławników niema wzmianki. Na procesujące się strony nakładano kary pieniężne, prócz tego jedna i druga strona płaciła sądowi grzywny, najmniej po trzy, niekiedy po pięć do czternastu grzywien.

Prócz tych sądów jako forum debitum dla mieszczan wadowickich był gród oświęcimski, przed którym czynią niekiedy zapisy lub wytaczają skargi. Gród krakowski był sądem niewłaściwym (forum indebitum) [1]).

Praktyka sądowa opierała się na przepisach prawa magdeburgskiego.

Teofil Klima.

[1]) Cons. nr. 12. p. 15.

II.

Część urzędowa.

A) Skład grona nauczycielskiego

przy końcu roku szkolnego 1907.

1. Arzt Seweryn, dyrektor w VI. randze, kawaler orderu Franciszka Józefa, honorowy obywatel miasta Wadowic.
2. Beer Alfred, nauczyciel, zawiadowca zbiorów rysunkowych, uczył rysunków w II. a i c, III. a i b, IV. a i b, VI. a i b, VII. i VIII., asyst. przy nauce w I. a i b klasie, — 24 godz. tyg.
3. Dr. Bett Ignacy, zastępca nauczyciela, był przez cały rok na urlopie.
4. Bienenstock Maks., zastępca nauczyciela, był przez cały rok na urlopie.
5. Czech Ludwik, zastępca nauczyciela, uczył języka niemieckiego w I. b i c i w II. a klasie, — razem 17 godz. tyg.
6. Fic Piotr, profesor w VIII. randze, gospodarz klasy VIII., uczył języka łacińskiego w VI. a i b, i VIII. klasie, — razem 17 godz. tyg.
7. Gawor Henryk, profesor, gospodarz klasy VI. a i b, zawiadowca biblioteki nauczycielskiej, uczył języka łacińskiego w VII., greckiego w VI. a i b i VII. klasie, — razem 19 godz. tyg.
8. Hubert Stanisław, profesor, zawiadowca gabinetu historyi naturalnej, uczył historyi naturalnej w II. b, w III. a i b, V. a i b, VI. b, matematyki i fizyki w IV. a klasie, — razem 18 godz. tyg.
9. Jun Franciszek, zastępca nauczyciela, gospodarz II. b klasy, uczył języka łacińskiego w II. b, greckiego w III. a i IV. a klasie, — razem 17 godz. tyg.

10. Kamiński Adolf, zastępca nauczyciela, gospodarz I. a klasy, uczył języka łacińskiego w I. a, niemieckiego w II. b i c, matematyki w VI. a klasie, — razem 21 godz. tyg.
11. Ks. Dr. Karaś Zygmunt, profesor w VIII. randze, odznaczony expos. canonicali, uczył religii w I. a, II. a i b, III. a, IV. a i b, V. b, VI. a i b, VII. i VIII. klasie, — razem 22 godz. tyg.
12. Klima Teofil, profesor, uczył geografii i historyi w III. a i b, V. a i b, VI. a i b, — razem 20 godz. tyg.
13. Konopek Mieczysław, zastępca nauczyciela, gospodarz klasy II. c, uczył języka polskiego w II. c, III. a, łacińskiego w II. c, greckiego w IV. b, — razem 18 godz. tyg.
14. Krudowski Józef, zastępca nauczyciela, uczył geografii i historyi w I. a, b, c, II. a, b, c, klasie, — razem 21 godz. tyg.
15. Ks. Macheta Władysław, profesor, zawiadowca biblioteki polskiej dla uczniów, gospodarz klasy III. a, uczył języka polskiego w VI. a i b, VII, i VIII., łacińskiego w III. a klasie, — razem 18 godz.. tyg.
16. Maternowski Marceli, profesor w VIII. randze, zawiadowca biblioteki dla ubogich uczniów i zbiorów dla nauki geografii i historyi, uczył geografii i historyi w IV. a i b, VII. i VIII., prop. filoz. w VII. i VIII. klasie, — razem 18 godz. tyg.
17. Misky Ludwik, zastępca nauczyciela, uczył rysunków samoistnie w I. a, b i c, II. b, V. a i b, asys. przy nauce rysunków w III. a i b, IV. a i b, VII. i VIII. klasie, — razem 24 godz. tyg.
18. Niespodziański Tadeusz, zastępca nauczyciela, gospodarz klasy III. b, uczył języka polskiego w III. b i IV. a, języka łacińskiego i greckiego w III. b klasie, — razem 17 godz. tyg.
19. Pełeński Józef, zastępca nauczyciela, gospodarz klasy I. b, uczył języka polskiego w I. a, b i c, łacińskiego w I. b, — razem 17 godz. tyg.
20. Pichor Adam, zastępca nauczyciela, uczył w II. półroczu języka niemieckiego w I. a i matematyki w I. b klasie, — razem 9 godz. tyg.
21. Pollner Jan, nauczyciel, zawiadowca gabinetu fizycznego, gospodarz klasy VII., uczył języka niemieckiego w III. b, matematyki w I. a, III. a, VI. b, VII., VIII., fizyki w VII. i VIII. klasie, — razem 24 godz. tyg.
22. Rybakiewicz Tadeusz, zastępca nauczyciela, był przez cały rok na urlopie.
23. Rybiński Adam, zastępca nauczyciela, był w II. półroczu na urlopie.

24. Ks. Sadowski Jan, zastępca nauczyciela, uczył religii w I. b i c, II. c, III. b, V. a klasie, — razem 10 godz. tyg.
25. Steczko Józef, zastępca nauczyciela, gospodarz klasy IV. b, uczył matematyki w I. c, III. b, IV. b, V. a i V. b, fizyki w IV. b klasie, — razem 20 godz. tygodniowo.
26. Trepka Bronisław, zastępca nauczyciela, gospodarz klasy I. c, uczył języka łacińskiego w I. c, greckiego w V. a i b klasie, — razem 18 godz. tyg.
27. Tyralik Franciszek, zastępca nauczyciela, gospodarz klasy IV. a, uczył języka polskiego w V. a i b, łacińskiego w IV. a i b klasie, — razem 18 godz. tyg.
28. Vogel Paweł, zastępca nauczyciela, uczył historyi naturalnej w I. a, b i c, w II. a i c, VI. b, matematyki w II. a b i c klasie, — razem 21 godz. tyg.
29. Wiśniewski Maryan, zastępca nauczyciela, gospodarz klasy II. a, uczył języka polskiego w II. a i b, IV. b, łacińskiego w II. a, — razem 17 godz. tyg.
30. Wójcik Stanisław, zastępca nauczyciela, uczył języka niemieckiego w III. a, IV. a i b, V. a i b klasie, — razem 20 godz. tyg.
31. Wolny Władysław, nauczyciel, zawiadowca biblioteki niem. dla uczniów, uczył języka niemieckiego w VI. a i b, VII. i VIII. klasie, — razem 16 godz. tyg.
32. Zachemski Jakób, profesor, zawiadowca gabinetu archeologicznego, gospodarz klasy V. a i b, uczył języka łacińskiego w V. a i b, greckiego w VIII. klasie, — 17 godzin tyg.

Nauczyciele przedmiotów nadobowiązkowych,

1. Klima Teofil, (jak wyżej) udzielał nauki historyi kraju rodzinnego w III. a i b, VI. a i b klasie, w 4 godzinach tyg.
2. Maternowski Marceli (jak wyżej) udzielał nauki historyi kraju rodzinnego w IV. a i b, VII. klasie, w 3 godz. tyg. i nauki kaligrafii uczniom I. i II. klasy, w 2 godz. tyg.
3. Kamiński Adolf, (jak wyżej) udzielał nauki geometryi wykreślnej uczniom klas wyższych w 2 oddziałach, w 4 godz. tyg.
4. Krudowski Józef, (jak wyżej) udzielał nauki śpiewu w 4 godzinach tygodniowo.
5. Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“ (nauczyciel Kazimierz Usiekniewicz) udzielało nauki gimnastyki w 16 godz. tyg.

B) Lektura z języków klasycznych.

Język łaciński.

KLASA IIIa. *a)* Lektura szkolna: Cornelius Nepos: Aristides, Cimon, Epaminondas, Pelopidas, Themistocles.

b) Lektura domowa: Phocion (11 uczn.), Trasybulus (11 uczn.), Conon (5 uczn.), Iphicrates (4 uczn.), Alcibiades (3 uczn.), Hannibal (2 uczn.), Hamilcar (3 uczn.), Thimoteus (1 uczeń).

KLASA IIIb. *a)* Lektura szkolna: Cornelius Nepos: Miltiades, Themistocles, Aristides, Cimon, Epaminondas, Pelopidas, Hannibal.

b) Lektura domowa: Phocion (15 uczn.), Trasybulus (15 uczn.), Alcibiades (7 uczn.), Hamilcar (6 uczn.), Conon (3 nczn.), Datames (1 uczeń).

KLASA IVa. i IVb. *a)* Lektura szkolna: Caes. Com. de bello Gall. L. I. 1—30, IV. 20—36, V. 1—23, VI. 9—24, VII. 1—28; Ovidius, Metam: I. 89—162; Tristia L. IV, 10.

b) Lektura domowa w IVa.: Caes. Com. de bello Gall. L. I. 31—54; II. i III. (30 uczn.); Ovidius, Metam: I. 1—75, I. 163—243, I. 244—312, (30 uczniów); II. 1—352, 356—366, (4 uczniów); w IVb. Caes. Com. de bello Gall. L. II., III. (5 uczniów); Ovidius, Metam. I. 1—75, I. 244—312, (5 uczniów).

KLASA Va. i Vb. *a)* Lektura szkolna: Liv. I. 1—48 z opuszczeniem miejsc trudniejszych i XXI. 1—10; Ovidius, Met. I. 89—415; II. 1—332; VI. 146—312; VIII. 618—720; X. 1—77; XI. 87—193; XV. 871—879; Fasti: II. 83—118; 687—710; Tristia: I. 3. IV. 10.

b) Lektura domowa w Va.: Liw. XXI, (1 uczeń); Ovid. w całości według wyd. szk. (2 uczniów); Fasti: według wydania szk. (1 uczeń) Nadto: Met. II. 760—801 2 uczn.; III. 732—733, IV. 1—35, 391—445 1 uczeń; IV. 615—662 4 uczn.; 670—764 3 uczn.; VIII. 183—235 12 uczn.; X. 110—142 4 uczn; XI. 573—748 2 uczn.; XII. 575—606 1 uczeń; XIV. 581—608 2 uczn.; Am.: 8, 35—56 1 uczeń; Rem.: 169—196 1 ucz.; Fasti: I. 1—26 1 uczeń; I. 63—88 5 uczn.; I. 709—722 4 uczn.; II. 193—242 9 uczn.., 475—512 8 uczn., 533—566 3 uczn., 639—684 7 uczn.;

III, 167—230 3 uczn.; VI. 169—182 1 uczn.; Tristia: III. 10, 4 uczn., 12, 1 uczeń; V. 3, 1 uczeń; Ex Ponto: III. 7, 1 uczeń; w Vb.: Met. V. 385—437. 462-571; VIII. 183—235 5 uczn.; XII. 607—623, XIII. 1—398 1 uczeń; Fasti: I. 709 722; II. 475—512; 533 566; 617—638; III. 713—714, 725—790 1 uczeń; Tristia: I. 3, 7; III. 10, 12; IV. 4, 6, 8; V. 2, 3, 5, 10; Ex Ponto: I. 3, III. 2, 7, IV. 3, 1 uczeń.

KLASA VIa. i VIb. *a*) Lektura szkolna: 1. Sallustiusa wojna z Jugurtą; 2. Cicerona mowa pierwsza przeciw Katylinie; 3. Wergiliusa Sielanki I. V.; 4. Wergiliusa Eneida ks. I.

b) Lektura domowa: Sallustiusa spisek Katyliny (3 uczniów).

KLASA VII. *a*) Lektura szkolna: Cic. pro Archia; Cato maior; Verg. Aen. II., VI., IX.

b) Lektura domowa: De imperio Cn. Pomp. (1 uczeń).

KLASA VIII. *a*) Lektura szkolna: Horatius Carminum I. 1, 3, 4, 14, 18, 22, 24, 37; II. 1, 2, 3, 6, 13, 14, 16; III. 1, 2, 3, 13, 23; IV. 2, 3, 7, 12; Horatius Epodon II. IX.; Satirarum I. 1, 9; Horatius Epistularum I. 2, 10; 2) Tacitus Annales I. 1—15; IV. 1—9, IV. 37—42, 57—59.

b) Lektura domowa: Ody Horacego w wydaniu szkolnem przy lekturze szkolnej pominięte czytało 2 uczniów.

Język grecki

KLASA Va. i Vb. *a*) Lektura szkolna: Xenofont, Anabasis według Chrestomatyi ułożonej przez Fiderera ust. 1, 2, 6, 7, 8, 12, 16, 17; Cyropedya: 1, 4, 7; Homer, Iliada, I. i III.

b) Lektura domowa: Va. Xenof. Anab. wszystkie ustępy według wydania szkolnego przeczytał 1 uczeń, 4 ustępy 1 uczeń, 3 ustępy 2 uczn., 2 ustępy 4 uczniów, 1 ustęp 4 uczniów; Xenof. Cyropedya: 3 ustępy 1 uczeń, 2 ustępy 3 uczniów, 1 ustęp 5 uczniów; Xenofont: Memorab. Sokratesa 1 uczeń; Homer Iliada: 7 ksiąg 1 uczeń, 5 ksiąg 1 uczeń, 2 księgi 3 uczniów, 1 księgę 8 uczniów. Vb. Xenof. Anab.: 6 ustępów 1 uczeń, 4 ustępy 2 uczniów, 3 ustępy 4 uczniów, 2 ustępy 7 uczniów, 1 ustęp 5 uczniów; Homer Iliada: 2 księgi 3 uczn, 1 księgę 5 uczniów.

LLASA VIa. i VIb. *a*) Lektura szkolna: Homer Iliad. VI., IX., XI, XVI, XXII., XXIV.; Herod. VII.; Xen. Mem. 1.

b) Lektura domowa: 1 uczeń przeczytał 4 księgi z Iliady, 2 uczniów 3 kisęgi, 3 uczniów 1 księgę.

KLASA VII, *a*) Lektura szkolna: Dem. Fil. I., Ol., I., III.; Hom. Odys. I. 1—89, V., VI., IX., X., XI., XVIII., XXIV.

b) Lektura domowa: Hom. Odys. III., 1 uczeń.

KLASA VIII. *a*) Lektura szkolna: Plato: Apologia, Kriton; Sofokles: Edyp Król.

b) Lektura domowa: Sofokles: Antygona: 8 uczniów; Aisch. Persae, 1 uczeń.

C) Przedmioty nauki nadobowiązkowej.

1. Historya kraju rodzinnego. Nauki tej udzielano w klasie III. a i b, IVa. i b po jednej godzinie tygodniowo według podręcznika K. Rawera; w klasie VI. a i b, (w II. półroczu), w klasie VII. i w I. półroczu klasy VIII. po jednej godzinie tygodniowo według podręcznika Dra Anatola Lewickiego.
2. Geometrya wykreślna. Nauki udzielano według podręcznika Łazarskiego w 2 oddziałach po 2 godziny tygodniowo. O punkcie prostej, płaszczyźnie i bryłach.
3. Kaligrafia. Nauki tej udzielano w 2 oddziałach uczniom klasy I. i II. po jednej godzinie tygodniowo. Uczniom podano ogólne zasady kaligrafii, przerabiano z nimi metodą genetyczną alfabet łaciński i niemiecki, wyjaśniając stosunek wzajemny, sposób pisania i łączenia ze sobą kresek zasadniczych.
4. Śpiew. Nauka odbywała się w 2 oddziałach; w jednym uczono teoryi muzyki wokalnej i śpiewu jednogłosowego, w drugim ćwiczono uczniów w śpiewie choralnym.
5. Gimnastyka. Uczniowie podzieleni byli na 8 oddziałów; każdy oddział ćwiczył 2 razy tygodniowo po godzinie. Na każdej lekcyi zajmowano uczniów najpierw ćwiczeniami wolnemi w kolumnie na miejscu bez przyborów, lub z przyborami, następnie odbywały się ćwiczenia na różnych przyrządach. W czasie sprzyjającej pogody odbywały się ćwiczenia na boisku, położonem obok sali gimnastycznej.

D) Wykaz książek szkolnych,

które w roku szkolnym 1908, mają być używane

Religia.

Klasa I. i 2. Wielki Katechizm rel. kat. (dla szkół średnich dyecezyi krak.)
klasa 3. I. półrocze: Ks. Jougan, Liturgika kat.; II. półrocze: Objawienie starego zakonu, wyd. 1. — 4;
klasa 4. Ks. Jougan, Liturgika kat.;
klasa 5. Ks. Jeż, Nauka wiary;
klasa 6. Ks. Jougan, Dogmatyka szczegółowa;
klasa 7. Ks. Szczeklik, Etyka kat.,
klasa 8. Ks. Jougan, Historya kościoła katolickiego.

Język łaciński.

Gramatyka.

Klasa I. i 2. Dr. Zygmunt Samolewicz, Zwięzła gramatyka języka łacińskiego;
klasa 3. — 8. Samolewicz-Sołtysik, Gramatyka języka łacińskiego. Część II.

Ćwiczenia i lektura.

klasa I. Steiner i Scheindler, Ćwiczenia łacińskie, dla klasy I. wyd. 2. i 3;
klasa 2. Steiner i Scheindler, Ćwiczenia łacińskie, Część II.
klasa 3. Próchnicki, Ćwiczenia łacińskie dla klasy III.; Cornelius Nepos, wyd. Kłaka;
klasa 4. Próchnicki, Ćwiczenia łacińskie dla klasy IV.; Cesar, Com. de bello Gallico, wyd. Terlikowskiego; Ovidius, wyd. Bednarskiego;
klasa 5. Livius, Majchrowicza; Ovidius Bednarskiego;
klasa 6. Sallustius Bellum Jugurthinum, wyd. Sołtysika; Vergilius, wyd. Rzepińskiego; Cicero in Catil, Sołtysika;
klasa 7. Cicero, De imperio Cn. Pompei, Sołtysika; Pro Archia i Cato Maior, Sołtysika; Vergilius, Rzepińskiego;
klasa 8. Tacitus, wyd. Staromiejskiego; Horatius, wyd. Dolnickiego i Librewskiego.

Język grecki.

Gramatyka.

Klasa 3. Fiderer, Gramatyka języka greckiego, wyd. 3.
klasa 4., 5. i 6. Ćwikliński, Gramatyka języka greckiego.
klasa 7. — 8. Fiderer, Gramatyka języka greckiego.

Ćwiczenia i lektura.

klasa 3. i 4. Taborski-Winkowski, Ćwiczenia greckie;

klasa 5. Fiderer. Chrestomatya z pism Xenofonta; Homera Iliada, wyd. Sołtysika;
klasa 6. Homera Iliada, wyd. Sołtysika; Herodot, wyd. Terlikowskiego; Fiderer, Chrestomatya z pism Xenofonta.
klasa 7. Homera Odyssea wyd. Jezienickiego; Demostenes, wyd. Schmidta;
klasa 8. Plato, wyd. Lewickiego; Sofokles, Antygona, wyd. Majchrowicza; Homera Odyssea, wyd. Jezienickiogo.

Język polski.

Gramatyka.
Klasa 1. i 2. Konarski, Zwięzła gram. jęz. polskiego;
klasa 3. — 8. Antoni Małecki, Gramatyka języka polskiego, wyd. 10.
Wypisy.
klasa 1. Próchnicki i Wójcik, Wypisy polskie dla klasy I.;
klasa 2. Próchnicki i Wójcik, Wypisy polskie dla klasy II.;
klasa 3. Czubek-Zawiliński, Wypisy polskie dla klasy III.;
klasa 4. Czubek-Zawiliński, Wypisy polskie dla klasy IV.;
klasa 5. Próchnicki, Wzory poezyi i prozy;
klasa 6. i 7. (I. półr.) Wypisy polskie, St. Tarnowskiego i Wójcika, część I.
klasa 7. (II. półr.) **i 8.** Wypisy polskie, St. Tarnowskiego i Próchnickiego, część II.

Język niemiecki.

Klasa 1. German i Petelenz, Ćwiczenia niemieckie dla klasy I. wyd. 6;
klasa 2. German i Petelenz, Ćwiczenia niemieckie dla klasy II. wyd. 4;
klasa 3. German i Petelenz, Ćwiczenia niemieckie dla klasy III. wyd. 3; Jahner. Deutsche Grammatik;
klasa 4. German i Petelenz, Ćwiczenia niemieckie dla klasy IV. wyd. 3; Jahner, Deutsche Grammatik;
klasa 5. Ippoldt i Stylo, Deutsches Lesebuch für die V. Kl.;
klasa 6. Ippoldt i Stylo, Deutsches Lesebuch für die VI. Kl.;
klasa 7. Ippoldt i Stylo, Deutsches Lesebuch für die VII. Kl.;
klasa 8. Petelenz-Werner, Deutsches Lesebuch für die VIII. Kl.;

Geografia.

Klasa 1. Romer, Geografia.
klasa 2. i 3. Baranowski i Dziedzicki, Geografia powszechna wyd. 9;
klasa 4. Benoni-Majerski, Geografia Monarchii austr. węg. wyd. 2. i 3.

Historya.

Klasa 2. Semkowicz, Opowiadania z dziejów powszechnych, część I.;

klasa 3. Semkowicz, Opow. z dziejów powsz. szęść II.; Rawer, Dzieje ojczyste;
klasa 4. Semkowicz, część III.; Rawer, Dzieje ojczyste;
klasa 5. Zakrzewski, Historya powsz., część I.;
klasa 6. Zakrzewski, Hist. powsz. część I., II., III., Dr. Anatol Lewicki. Zarys dziejów Polski.
klasa 7. Zakrzewski, Hist. powsz. część III.; Lewicki, Zarys dziejów Polski;
klasa 8. Głąbiński-Finkel, Historya i Statystyka Mon. austr.-węg.; Lewicki, Zarys dziejów Polski.

Matematyka.

Klasa I. Ignacy Kranz, Arytmetyka i algebra, część I.; Ignacy Kranz, Geometrya poglądowa.
Klasa 2. Kranz, Arytmetyka i algebra część I.; Mocnik-Maryniak, Geometrya poglądowa, część I.
klasa 3. i 4. Ign. Kranz. Arytmetyka i algebra, część II.; Mocnik-Maryniak, Geometrya poglądowa, część II.;
klasa 5. — 8. Dziwiński, Zasady algebry, wyd. 2; Mocnik-Maryniak, Geometrya dla klas wyższych, wyd. 4;
klasa 6. — 8. Logarytmy Kranza;
klasa 7. i 8. Kranz, Zadania i zagadnienia z arytmetyki i geometryi dla klas wyższych.

Nauki przyrodnicze.

Historya naturalna.
Klasa I. i 2. Nussbaum-Wiśniowski, Podręcznik zoologii dla niższych klas; Rostafiński, Botanika szkolna na klasy niższe;
klasa 3. Wiśniowski, Wiadomości z mineralogii;
klasa 5. Wiśniowski, Mineralogia i geologia; Rostafiński, Botanika dla klas wyższych;
klasa 6. Petelenz, Zoologia dla klas wyższych;
Fizyka.
klasa 3. i 4. Kawecki i Tomaszewski, Fizyka dla klas niższych;
klasa 7. Solecki, Chemia.
klasa 7. i 8. Kawecki i Tomaszewski, Fizyka dla klas wyższych.

Propedeutyka filozoficzna.

Klasa 7. Nuckowski, Początki logiki ogólnej.
klasa 8. Lindner Kulczyński, Wykład psychologii.

E) Tematy do wypracowań piśmiennych.

W języku polskim.

W Va. klasie.

1. Znaczenie rzek w przyrodzie i przemyśle. (szk.). 2. Grzeczność (na podst. lektury P. Tadeusza). (dom.). 3. Opis łowów (na podst. lektury P. Tad.) (szk.). 4. Co to są wulkany, ich przyczyny i znaczenie w przyrodzie? (dom.). 5. Szlachta zaściankowa (na podst. P. Tad.). (szk.). 6. Dzieje Latarnika. (szk.). 7. Spowiedź Jacka Soplicy. (dom.). 8. Opis serwisu (na podst. P. Tad.). (szk.). 9. Znaczenie Nilu dla Egipcyan. (dom.). 10. Opis bitwy w Grażynie. (szk.). 11. Opis wiosny. (dom.). 12. Opis potopu (na podst. Ovid.). (szk.). 13. Gniew Achillesa i jego skutki. (szk.). 14. Ustanowienie trybunatu plebejskiego. (dom.).

W Vb. klasie.

1. Znaczenie rzek w przyrodzie i przemyśle. (szk.). 2. Grzeczność (na podst. lekt. P. Tad.) (dom.). 3. Opis łowów (na podst. P. Tad.) (szk.). 4. Przemysł i handel Fenicyan. (dom.). 5. Szlachta zaściankowa (na podst. P. Tad.). (szk.). 6. Dzieje Latarnika. (szk.). 7. Spowiedź Jacka Soplicy. (dom.). 8. Charakterystyka Jacka Soplicy. (szk.). 9. Bitwa (na podst. Grażyny). (dom.). 10. Opis puszczy białowieskiej. (szk.). 11. Prace rolników na wiosnę. (dom.). 12. Charakterystyka Wiesława. (szk.). 13. Powstanie i rozwój dramatu gr. (szk.). 14. Podbój Azyi przez Alex. Wiel. (dom.).

W VIa. klasie.

1. Ogień a woda. Porówn. (dom.) 2. Znaczenie języka łacińskiego w Polsce średniowiecznej. (szk.). 3. Jakie uczucia i myśli budzi w nas krajobraz jesienny? (dom.). 4. Osnowa i znaczenie „Satyra“ J. Kochanowskiego. (szk.). 5. Znaczenie wędrówek ludów w wiekach średnich. (dom.). 6. Związek chorów z treścią w „Odprawie posłów greckich“ J. Kochanowskiego. (szk.). 7. Jakie dążności polityczne pojawiają się w pismach J. Kochanowskiego? (dom.). 8. Stanowisko Skargi w literaturze polskiej. (szk.). 9. Bohaterskie czyny Skrzetuskiego (na podstawie „Ogniem i mieczem“ Sienk.). (dom.). 10. Znaczenie Morsztynów w literaturze polskiej. (szk.). 11. Charakterystyka Chryzostoma Paska (na podstawie jego „Pamiętników“). (dom.). 12. Zasługi St. Konarskiego około wychowania i literatury. (szk.).

W VIb. klasie.

1. Miecz a język. Porówn. (dom.). 2. Główne znamiona literatury polskiej do końca w. XV. (szk.), 3. Jakie uczucia i myśli budzi w nas głos dzwonu? (dom.). 4. Tok myśli w pieśni J. Kochanowskiego, w której narzeka na spustoszenie Podola. (szk.). 5. Zasługi Karola Wielkiego na polu oświaty. (dom.). 6. W jaki sposób stara się Aleksander pozyskać Antenora dla swej sprawy? (Według „Odpr. posł. gr.“ J. Kochanowskiego). (szk.). 7. Porównania w „Trenach“ J. Kochanowskiego. (dom.) 8. Z jakich pobudek powinniśmy miłować Ojczyznę? (według kazania Skargi: O miłości Ojczyzny“). (szk.). 9. Bohaterskie czyny Kmiecica (na podstawie „Potopu“ Sienk.) (dom.). 10. Główne znamiona poezyi polskiej w XVII. wieku. (szk.). 11. Rokosz Lubomirskiego. (Według „Pamiętników Paska“). (dom.). 12. Zasługi Stanisława Augusta około oświaty i literatury. (szk.).

W VII. klasie.

1. Stan umysłowy Polski w w. XVIII. (Na podst. satyry Naruszewicza: Chudy literat). (dom.). 2. Tok myśli w wierszu Karpińskiego: Żale Sarmaty. (szk.). 3. Wykazać w „Powrocie posła“ Niemcewicza znamiona dramatu pseudo-klasycznego. (dom.). 4. Lud polski w „Wiesławie“ Brodzińskiego. (szk.). 5. Stosunek Halbana do Konrada Wallenroda. (dom.). 6. Bądź prosty, nie bądź prostakiem (A. M. Fredro). (dom.). 7. Na czem polega łączność między pojedynczemi częściami „Dziadów“ A. Mickiewicza? (szk.). 8. Porównać opisy bitew w „Maryi“ Malczewskiego i w „Panu Tadeuszu“ A. Mickiewicza. (dom.). 9. Gustaw a Albin w „Ślubach panieńskich“ Fredry. Charakterystyka porównawcza. (szk.). 10. Świat cudowny — jego rola i znaczenie w „Balladynie“ Słowackiego. (dom.).

W klasie VIII.

1. Wpływ świata nadziemskiego w balladach Mickiewicza i Balladynie Słowackiego. (dom). 2. Konrad Wallenrod Mickiewicza a Irydyon Krasińskiego pod względem idei zasadniczej (szk.). 3. Rozwinąć i uzasadnić myśl w zdaniu A. Mickiewicza:

Cierpi człowiek, bo służy sam sobie za kata,
Sam sobie robi koło i sam się w nie wplata.

4. Dom państwa Płachtów. Charakterystyka. (szk.). 5. Znaczenie emigracyi po r. 1831. dla literatury polskiej. (dom.). 6. Jakie pojęcia o wychowaniu mieli stary Dęboróg i X. Definitor? (według gawędy Syrokomli p. t.: Urodzony Jan Dęboróg. (szk.). 7. Uzasadnić zdanie Krasińskiego

o Mickiewiczu: „My z niego wszyscy“. (szk.). 8. Pierwiastek ludowy w poezyi najnowszej.

W Języku niemieckim.

W Va. klasie.

1. Wie habe ich die Ferien zugebracht? (szk.). 2. Der Nutzen der Wälder. (dom.). 3. Die Phönizier als Kulturträger. (Auf Grund der Schullektüre). (szk.). 4. Das Meer und die Wüste. (dom.). 5. Schillers „Bürgschaft“ ein Beispiel treuer Freundschaft. (szk.). 6. Die Gründung Roms. (Nach Livius.) (dom.). 7. Der Mönch von Heisterbach. (Auf Grund der Schullektüre). (szk.). 8. Gedankengang in Schillers Graf von Habsburg. (szk.). 9. Die vier Weltalter. (Nach Ovid.) (dom.). 10. Der Handschuh. (Inhaltsangabe). (szk.). 11. Die Vorboten des Frühlings. Auf Grund der eigenen Beobachtung. (dom.). 12. Welche Hindernisse hatte Möros auf der Rückkehr zu überwinden? nach Schillers „Bürgschaft.“ (szk.). 13. „Gebet Acht, das ist der Eumeniden Macht!“ Zu erklären nach der angegebenen Disposition. (dom.). 14. Das Innere des römischen Hauses. (Auf Grund der Schullektüre). (szk.).

W Vb. klasie.

1. Wie habe ich die Ferien zugebracht? (szk.). 2. Beschreibung meines Heimatsortes. (dom.). 3. Die Phönizier als Kulturträger. (Auf Grund der Schullektüre). (szk.). 4. Der Nil und seine Bedeutung für Ägypten. (Auf Grund der Lektüre). (dom.). 5. Schillers „Bürgschaft“ ein Beispiel treuer Freundschaft. (szk.). 6. Der Tod Cyrus des Jüngeren bei Kunaxa. (Nach Ksenofont). (dom.). 7. Der Mönch von Heisterbach. (Auf Grund der Schullektüre). (szk.). 8. Graf von Habsburg. (Inhaltsangabe). (szk.). 9. Die vier Weltalter. (Nach Ovid.). (dom.). 10. Der Handschuh. (Inhaltsangabe). (szk.). 11. Ein Tag aus dem Leben eines Atheners. (Nach der Schullektüre). (dom.). 12. Der Schenk von Limburg. (szk.). 13. Die Erziehung der Jugend in Sparta. (Auf Grund der Geschichte). (dom.). 14. Warum wird der Mensch sein ganzes Leben lang von der Sorge begleitet? Auf Grund „Das Kind der Sorge.“ (szk.).

W VIa. klasie.

1. Müssigang ist aller Laster Anfang. (dom.). 2. Wie offenbart sich in dem Gespräche zwischen Mutter und Sohn die Wesenseigentümlichkeit beider. Auf Grund des IV. Ges. in „Herm. und Dorothea.“ (szk.). 3. Die

patriotische Rede Hermanns im vierten Gesange in „Herm. und Dorothea.“ (dom.). 4. Der bereifte Wald. (szk.). 5. Über die schädlichen Nachteile des Alkoholgenusses. (dom.). 6. Die Götterideale bei Phidias. (szk.). 7. Wie erregt Schiller Mitleid mit dem Ritter im „Kampfe mit dem Drachen. (dom.). 8. Portia in „Julius Caesar.“ (szk.). 9. Die Bedeutung der Gertrud in „Wilhelm Tell“ in der Entwickelung der dramatischen Handlung. (dom.). 10. Inwiefern spricht aus den Gedichten Schillers frommer Sinn? (szk.). 11. Göthe in Dresden. (dom.). 12. Ach! der Frühling ist da. (szk.). 13. Tell ist ein Mann der Tat. (dom.).

W VIb. klasie.

1. Ein Herbstmorgen. (dom.). 2. Über die schädlichen Nachteile des Alkohol-Genusses. (szk.). 3. Der Pfarrer in „Herm. und Dorothea“. (szk.). 4. Ungleiche Kameraden. (dom). 5. Aus Schillers Leben. (szk.). 6. Dr. Faustus. (dom.). 7. Brutus in Jul. Caesar. (szk.). 8. Der christliche Gehorsam nach den Worten des Grossmeisters und an dem Beispiele des Ritters erläutert. (dom.). 9. Die Grundzüge der Gralsage. (szk.). 10. Der Zweck des lyrischen Eingangs in Wilhelm Tell. (dom.). 11. Zu erläutern. Ans Vaterland, ans teuere, schliess' dich an, das halte fest mit deinem ganzen Herzen. (szk.). 12. Aus Lessings Studienjahren. (dom.). 13. Wie geniesse ich meine Mussestunden. (szk.). 14. Bertha in Wil. Tell. (dom.).

W VII. klasie.

1. Nicht die Gewalt der Arme, sondern die Kraft des Gemütes ist es, die Siege erkämpft nachzuweisen. (dm.). 2. Siegfried in deutscher Dichtung. (szk.). 3. Der einheitliche Gesichtspunkt in Shakespeares „Hamlet.“ (dom.). 4. Minna v. Barnhelm ist das erste deutsche psychologische Drama. (szk.). 5. Lessings aesthetische Ansichten. (dom.). 6. Auf welche Vorzüge gründet sich die epochemachende Bedeutung der „Minna v. Barnhelm.“ (szk.). 7. Der erste Aufzug der „Räuber“ ein Meisterstück der dramatichen Exposition. (dom.). 8. Welchen aesthetischen Genuss bieten uns die „Räuber?“ (szk.). 9. Welches Epos ist anziehender die „Ilias“ oder „Odyssee“ und warum? (dom.). 10. Die Seelentriebe von Carlos in „Don Carlos.“ (szk.).

W VIII. klasie.

1. Homer, seine Epen und deren Charakter. (dom). 2. Wirkung des Erdgeistes auf Faust. (szk.). 3. Wie weiss Schiller in seiner Trilogie „Wallenstein“ den Helden des Dramas unserem Herzen menschlich nahe

zu stellen. (dom.). 4. Fausts Umwandlung in der Osternszene. (szk.). 5. Der aesthetische Genuss von Schillers Dichtungen. (dom.). 6. Welchen aesthetischen Genuss erleben wir bei der Lektüre von Göthes Gedichten und Dramen? (szk.). 7. Göthes Iphigenie ist die Verkörperung der schönen, stillen Seele. (dom.). 8. Welche Wirkung übt auf uns die Faustdichtung ein? (dom.).

Zagadnienia do piśmiennego egzaminu dojrzałości.

1. Z języka polskiego: Związek między dziejami Polski a postępem jej literatury.
2. Z języka łacińskiego: *a*) Przetłómaczyć na język polski Cic. de Officiis II. 22.; *b*) przetłómaczyć na język łaciński ustęp wyjęty z Markiewicza Dziejów powszechnych I. str. 284 pod tyt.: Spisek Katyliny.
3. Z języka greckiego: Przetłómaczyć na język polski Platona Protag XII.
4. Z języka niemieckiego: Göthes Iphigenie auf Tauris ist die Geschichte einer schmerzlichen Seelenheilung.
5. Z matematyki:
   a) W postępie geometrycznym suma pierwszego i czwartego wyrazu równa się 56, suma drugiego i trzeciego 24; obliczyć wyraz pierwszy i stały iloraz.
   b) W jakiej szerokości geograficznej wynosi stopień równoleżnika 100 km, jeżeli za promień ziemi przyjmiemy 6.377·4 km?
   c) Punkty przecięcia się prostej
   $$2x + 5y = 10 \text{ z elipsą } 16x^2 + 25y^2 = 400$$
   połączyć ze środkiem elipsy i obliczyć powierzchnię tak nakreślonego trójkąta.

F) Zbiory naukowe.

I. Biblioteka nauczycielska

liczyła z końcem roku szkolnego 3831 dzieł w 8416 tomach,

Pism peryodycznych miało gimnazyum 19: 1. Biblioteka warszawska, 2. Eos, 3. Kosmos, 4. Książka, 5. Kwartalnik historyczny, 6. Pamiętnik literacki, 7. Przegląd filozoficzny, 8. Przegląd polski, 9. Przewodnik bibliograficzny, 10. Przewodnik naukowy i literacki, 11. Wszechświat, 12. Neue Jahr-

bücher für d. klassische Altertum, 13. Petermanns Mitteilungen, 14. Zeitschrift für österr. Gymnasien, 15. Zeitschrift für den phys. und chem. Unterricht, 16. Zeitschrift für den Zeichen- und Kunstunterricht, 17. Zeitschrift für körperliche Erziehung, 18. Lehrproben und Lehrgänge, 19. Lud.

W bieżącym roku szkolnym zakupiono następujące dzieła:

16. książek szkolnych; Skorowidz przemysłowohandlowy król. Galicyi 1906; Gostomski: Historya literatury powsz. 2 t.; Mickiewicz: la tribune des peuples; Godon: Emigracya polska, 3 t.; Barzykowski: Historya powstania listopad. (wyd. Aër.), 5 t.; Kirschner-Kranz: Katechizm historyi filozofii; Wagner: Sztuka i rewolucya; Matuszewski: Dyabeł w poezyi; Korzon: Kościuszko (biografia); Autor „historyi 2 lat“: Dzieje 1863 roku 4 t.; Drerup: die Anfänge der hellen. Kultur; Altendorf: Aest. Kommentar zur Odyssee; Weinhold: Physikalische Demonstrationen; Hebbel's Werke v. Krumm, 4 t.; Müller: Ustawy Hammurabiego; Ruskin: Królowa powietrza; Schulze: Römische Elegiker; Weissenborn-Müller: T. Livi libri 10 t.; Müller-Friedrich: Ciceronis scripta omnia 19 t.; Baumgarten-Poland-Wagner: die hellen. Kultur; Hermann: Platonis dialogi, 12 t.; Minor: Goethes Faust, 2 t.; Haym: die romantische Schule; Neumayr: Dzieje ziemi 1., (wyd. Morozewicz); Wundt: Völkerpsychologie, 4 t.; Reymont: Chłopi III.; Święcicki: lit. pow. VI., 1, 2; Weiss: Weltgeschichte XXI., XXI.I; Schiller: Weltgeschichte IV.; German: lit. powsz. IV.; Tarnowski: Rozprawy II., III., IV. Nadto kontynuuje się zakupno: 1. Roschera mitologii, 2. Encyklopedyi powszechnej, 3. Encyklopedyi wychowawczej.

Otrzymano w darze:

Wydawnictwa Akademii Umiejętności w Krakowie i Wydziału Krajowego. Sitzungsberichte der math. naturwissenschaftlichen Classe, Ak. Um. w Wiedniu. Doboszyński: Hipoteza o powstaniu naszego systemu słonecznego; Gawalewicz: Historya powszechna, matur. pytania i odpowiedzi; Myjkowski: die Photographie für Liebaber; Ks. T. J. Załęski: Jezuici w Polsce V., 1, 2; dary autorów.

2. Biblioteka uczniów

zawiera 1205 dzieł w 1245 tomach.

W roku bieżącym zakupiono następujące dzieła:

A) Polskie: Prus, Faraon, Jeske-Choiński, Tyara i Korona. Reymont, Chłopi. Czajkowski, Kirdziali, Owruczanin. Rodziewiczówna, Na

wyżynach. Sieroszewski, Brzask. Junosza, Na Zgliszczach. Zacharjasiewicz, Na kresach. Bourget, Po szczeblach, Korzeniowski, Spekulant, Kollokacya. Reymont, Spotkanie. Sewer, Matka. Konopnicka, Pod prawem, Głosy Ciszy. Rydel, Zaczarowane koło. Tetmajer, Hasła. Wyspiański, Wesele, Warszawianka. Staff, Sny o potędze Skarb. Kasprowicz, Krzak dzikiej róży, Bunt Napierskiego. Przybyszewski, Odwieczna baśń. Syrokomla, Wybór pism t. I. Słowo o pułku Igora. Molière, Mieszczanin-Szlachcic. Korzeniowski, Mnich. Ujejski, Maraton i Skargi Jeremiego, Galasiewicz, Czartowska Ława. Kielski, O wpływie Moliera na rozwój komedyi pols. Zdziechowski, Byron i jego wiek t. II. Wiek XIX. Sto lat myśli polskiej t. I. Schnür-Pepłowski, Obrazy z przeszłości 2 tomy. Sinko, Romans grecki. Defoe, Robinson Kruzoe. Felkenhorst, Z dziejów odkrycia Ameryki. Sienkiewicz, Quo vadis. Grabowski, Ostatni z Czwartaków. Anczyc, Księga sławniejszych odkryć. Umiński, Biały Mandaryn, Rydel, Bodenhain. Sienkiewicz, Krzyżacy. Umiński, W pustyniach Australii. Gębarski, Robinson Tatrzański. Teresa Jadwiga, Zwycięstwo woli, Z obcych dziejów, Nawała Tatarska. Umiński, W nieznane światy, Mayne-Reid, Dolina bez wyjścia. Wybór Pism Mieczysława Romanowskiego. Rodziewiczówna, Wrzos. Żeromski, Ludzie Bezdomni, Popioły, Reymont, Ziemia obiecana. Prus, Lalka. Reymont, Lili. Sieroszewski, Na kresach lasów, W matni. Orzeszkowa i Romski, Ad Astra, Weyssenhof, Sprawa Dołęgi. Krechowiecki, Fiat lux. Gruszecki, Zwyciężeni, Zwycięzcy, Szarańcza. Kraszewski, Stara baśń, Saskie ostatki, Kaczkowski, Wybór pism t. 10. Tetmajer, Na skalnem Podhalu. Konopnicka, Fragmenty, Hellenica, Pieśni i piosenki, Obrazki, Z mojej księgi, Przekłady. Wyspiański, Wyzwolenie, Bolesław Śmiały. Anczyc, Chłopi Arystokraci. Kipling, Takie sobie historyjki. Umiński, Ocean i jego tajemnice, Tokarski, Zabawy i gry ruchome. Żeromski, Powieść o udałym Walgierzu, Laskowski, Z chłopskiej piersi. Vrchlichy, Wybór poezyi. Wyspiański. Meleager, Legenda. Sewer Ponad siły 2 t. Korzeniowski, Garbaty. Polska, Obrazy i opisy t. I. Calderon, Dramata w przekładzie E. Porębowicza. Prus, Emancypantki. Gruszecki, Szachraje. Anczyc Emigracya chłopska. Laskowski, Pogrzeb. Wiśniowski, Śpiąca królewna, Krzak gorejący. Sieroszewski,Ol-Soui Kisań. Dybowski, O wpływie trunków alkoholicznych na organizm zwierzęcy i ludzki. Pol, Losy poczciwej rodziny. Zielińska, Branka litewska. Orzeszkowa, Anastazya, Czciciel potęgi. Sowiński, Na Ukrainie. Kraszewski, Za Sasów t. I. i II. Gębarski, Z życia A. Mickiewicza.

B) Niemieckie: Dähnhardt. Deutsches Märchenbuch. Falch, Deutsche Göttergeschichte. Sudermann, Frau Sorge. Weber, Dreizehnlinden.

Heyse, Kolberg. Grillparzer, Die Ahnfran, Libussa. Hanff, Das kalte Herz. Ebner-Eschenbach, Das Gemeindekind, Neue Erzählungen, Heyse, Novellen. Rosegger, Deutsches Geschichtenbuch. Lichtenheld, Grillparzer-Studien. Maeterlinck, Dramatische Werke. Wentscher, Einführung in die Philosophie. Ruskin, Wege zur Kunst. Chamberlain, Das Drama Richard Wagners, Hebbel, Werke. Hauptmann, Die versunkene Glocke. Ernst Grosse, Die Anfänge der Kunst.

Dary: WP. Dr. Zygmunt Krasucki: Rawita, Dwie drogi, Zmorski, Wieża siedmiu wodzów. Bolesławita, Moskal, My i Oni, Czerwona Para. Rogosz, Karyerowicz. Wójcicki, Amerykanin. Grabowski, Stannica Hulajpolska. Piotrowski, Ucieczka z Syberyi. Zubrzycki, Architektura kościołów Maryackich. Sokołowski, Źródła do historyi sztuki w Polsce. Sternschuss, Dom Jana Matejki. Edward Lekki abituryent ofiarował 10 dzieł z „Arcydzieł pol. i obc. pis.“ wydanych przez Westa.

3. Do nauki geografii i historyi powszechnej.

posiada zakład obecnie:

albumów i obrazów	29
map	176
atlasów	20
globusów	4

W bieżącym roku szkolnym zakupiono:

a) z subwencyi nadzwyczajnej: Gaeblera: Planigloby, Półwysep pirenejski, Półwysep bałkański (2 egz.), Półwysep apeniński, Archipelag brytyjski, Afrykę; Bamberga: Półwysep pirenejski, Rosyą, Włochy, Afrykę; Hölzla: Azyą; Haardta: Azyą; Rothauga: Afrykę; Kümmerlego: Szwajcaryą; Hemleba: Charta historiae antiquae; Kieperta: Orbis antiqui terrarum tabula geographica; Schwabego: Świat grecki; Baldamusa: Niemcy i Włochy od r. 1815, Italią; d'Alési-Waren: 5 obrazów stref: Okolice podbiegunowe, Rosyą, Włochy, Egipt, Kongo.

b) z subwencyi zwyczajnej: 3 obrazy: Mieszkania nawodne, Akropolis, Olimpia.

4. Gabinet historyi naturalnej.

posiada w dziale	mineralogii	okazów	968
„	botaniki	„	142
„	zoologi	„	352

Z dotacyi nadzwyczajnej zakupiono: Dz. miner. 20 okazów różnych minerałów, 50 okazów różnych skał, 25 szlifów skał i powstanie kaolinu z porfiru w 7 stadyach. Dz. bot. 30 tablic fizyologicznych Franka i Tschircha Dz. zool. *a*) wypchane: wiewiórka, świnka morska, kot domowy, kruk, wilga i gęś dzika, żmija, zaskroniec, jaszczurka, rzekotka zielona, *b)* kośćce: kury, żaby, kręgi ludzkie, *c*) suche: rak rzeczny cały i rozłożony, homar, jeżowiec jadalny, rozgwiazda, gąbka słodkowodna, *d)* spirytusowe: Oniscus murarius, porcelio scaber, Armadilidium, Taenia solium.

Z dotacyi zwyczajnej zakupiono 3 tablice anatomiczne Pfurtschellera.

5. Gabinet fizykalny

posiada obecnie 426 przyrządów, mianowicie:

W DZIALE									
I. og. wł.	II. mech. c. st.	III. hydrost.	IV. aerost.	V. akustyk.	VI n. o. cieple	VII. optyka	VIII. elektr.	IX. chemia	X. przyrz.
13	32	23	26	30	23	79	112	60	28

W tym roku zakupiono:

a) z nadzwyczajnej dotacyi: Marconi'ego przyrząd do telegrafowania bez drutu, przyrząd Buffa do okazania przyciągania i odpychania się prądów równoległych, dzwonek elektryczny w próżni, przyrząd Hartha do okazania praw ciśnienia wewnątrz cieczy, Segnera koło wodne, przyrząd do okazania spadu ciśnienia cieczy płynącej rurą, Weinholda machina falowa, wielki miech, rura interferencyjna Quinckego, Spadkownica Atwooda, przyrząd do okazania działania śruby, przyrząd do okazania prawa odbicia kuli sprężystej, przyrząd do prawa Boyle'a wraz z termometrem powietrznym, puszkę na rtęć, deskę do doświadczeń z rtęcią, retortę żelazną do wytwarzania tlenu.

b) ze zwyczajnej dotacyi: Przyrząd Kipp-Wartha do wytwarzania gazów, 3 zwykłe przyrządy do wytwarzania gazów, łyżkę z siatką drucianą do przytrzymania kulek sodu, suszkę, 6 parowniczek porcelanowych' 1 żelazną, 2 szklane, 5 lejków szklanych rozmaitej wielkości, rączka do trzymania probówek, 2 retorty ze szkła, 3 kolby, 2 kubki szklane, 4 słoje do zbierania gazów, 3 pokrywki, mostek do wanny pneum. 19 flaszek napisami.

6. Do nauki rysunków

posiada zakład obecnie modelów gipsowych	. .	108
„ drewnianych	. . . . .	43
„ szklanych	. . . . . .	11
„ majolikowych	. . . .	10
„ naturalnych	. . . . .	72
wzorów rysunkowych	. . . . .	309
ptaków	. . . .	10
kasetek z drzewa	. . . .	6
imitacyj grzybów	. . . .	12
dzieł fachowych	. . . .	6

W bieżącym roku szkolnym zakupiono:

kasetek z drzewa	. . . .	6
kielichów w stylu nowoczesnym	. . .	5
imitacyj grzybów — grup	. . . . . .	4
ptaków	. . . .	10

7. Inwentarz gabinetu archeologicznego

obejmuje numerów 52.

8. Biblioteka książek szkolnych

dla ubogich uczniów

otrzymała w tym roku książek za 208 K.

G) Kronika zakładu.

I. Zmiany w gronie nauczycielskiem.

1. Profesor Walenty Myjkowski, przeniesiony po owocnej trzydziestoletniej działalności w zawodzie nauczycielskim na własną prośbę w stały stan spoczynku, otrzymał Najwyższym postanowieniem Jego Ces. i Król. Ap. Mości z dnia 8. grudnia 1906 r. tytuł Radcy szkolnego.

2. Professor Jan Guzdek otrzymał posadę nauczycielską w c. k. gimnazyum w Podgórzu (dekret. J. E. P. Ministra z dnia 21. czerwca 1906 l. 19.600).

3. Zastępca nauczyciela Stanisław Fischer mianowany rzeczywistym nauczycielem w c. k. polskiem gimnazyum w Cieszynie, (dekret. J. E. P. Ministra z dnia 22. czerwca 1906 l. 10.312); zastępca nauczyciela Adolf Zawadowski przeniesiony do c. k. II. szkoły realnej w Krakowie (rekr. z dnia 25. lipca 1906 l. 26.583) a zastępca nauczyciela Franciszek Nowak w tym samym charakterze do c. k. seminaryum w Starym Sączu (reskr. z dnia 1. września 1906 l. 37.672).

4. Zastępcy nauczycieli Bienenstock Maks., Rybakiewicz Tadeusz i Dr. Ignacy Bett otrzymali urlop najpierw na przeciąg I. półrocza (reskr. J. E. P. Ministra z dnia 14. lipca 1906 l. 21.227; 7. września 1906 l. 30.486; 2. października 1906 l. 36.609) a później także na przeciąg II. półrocza (reskr. J. E. P. Ministra z dnia 14. lutego 1907 l. 3.331 z dnia 5. lutego 1907 l. 3.192)).

5. Zastępca nauczyciela Ludwik Czech otrzymał urlop na przeciąg I. półrocza rekryptem J. E. P. Ministra z dnia 7. września 1906 l. 30 486.

6. Zastępca nauczyciela Władysław Wolny mianowany rzeczywistym nauczycielem w tutejszym zakładzie reskr. J. E. P. Ministra z dnia 21. czerwca 1906 l. 19.600.

7. Zastępca nauczyciela w IV. gimnazyum w Krakowie Stanisław Wójcik przeniesiony w tym samym charakterze do tutejszego gimnazyum (reskr. z dnia 7. września 1906 l. 39.619), a kandydaci stanu nauczycielskiego Bronisław Trepka i Ludwik Misky zamianowani zastępcami nauczycieli dla tutejszego gimnazyum (reskr. z dnia 17. lipca 1906 l. 23.015, 5. października 1906 l. 19.522.

8. Zastępca nauczyciela Zdzisław Palinowski przeniesiony w tym samym charakterze do gimnazyum IV. w Krakowie, a zastępca nauczyciela Franciszek Tyralik z IV. gimnazyum w Krakowie do tutejszego zakładu (reskr. z dnia 15. października 1906 l. 46.901).

9. Zastępca nauczyciela Stanisław Wójcik otrzymał 3 miesięczny urlop od dnia 1. listopada 1906 do do dnia 1. lutego 1907 (reskrypt c. k. Ministerstwa z dnia 16. stycznia 1907 l. 50.046); Rybiński Adam urlop, a Adam Pichor zmniejszenie liczby godzin do połowy na przeciąg II. półrocza (reskr. c. k. Ministerstwa z dnia 24. stycznia 1907 l. 1881).

10. J. E. P. Minister posunął do VIII. klasy rangi profesora Marcelego Maternowskiego (Prez. c. k. Rady szk. kraj. z dnia 21. lipca 1906 l. 550).

11. C. k. Rada szkolna kraj. przyznała reskr. z dnia 12. lipca 1906 l. 27.892 księdzu Władysławowi Machecie tytuł profesora, a profe-

sorom Henrykowi Gaworowi i Jakóbowi Zachemskiemu pierwszy, Marcelemu Maternowskiemu drugi dodatek pięcioletni (reskrypty z dnia 9. września 1906 l. 38394, 15. grudnia 1906 l. 56.006 i z dnia 9. września 1906 l. 38.392).

II.

Rok szkolny rozpoczął się dnia 3. września 1906 uroczystem nabożeństwem.

Egzamin wstepny uczniów, zapisanych do klasy I., odbył się dnia 30. czerwca i dnia 1. września.

Dnia 10. września i dnia 19. listopada odprawiono żałobne nabożeństwo za spokój duszy ś. p. Cesarzowej Elżbiety, a dnia 28. czerwca za spokój duszy ś. p. Cesarza Ferdynanda.

Dnia 4. października obchodził zakład uroczyście imieniny Najjaśniejszego Pana.

Dnia 8. grudnia odbył się wieczorek muzykalno-deklamacyjny ku uczczeniu pamięci Adama Mickiewicza, a dnia 20. kwietnia ku uczczeniu pamięci Juliusza Słowackiego.

Piśmienny egzamin dojrzałości odbył się w czasie od dnia 13—18. maja, ustny pod przewodnictwem W. Pana Stanisława Bednarskiego, c. k. Dyrektora gimnazyum św. Jacka w Krakowie, w czasie od dnia 13—18. czerwca.

Poprawcze egzamina dojrzałości odbyły się dnia 12. września 1906 i dnia 5. lutego 1907.

Do spowiedzi i komunii św. przystępowała młodziaż 4 razy i odprawiła trzydniowe rekolekcye.

Pierwsze półrocze ukończono dnia 30. stycznia, drugie dnia 29. czerwca uroczystem nabożeństwem i rozdaniem świadectw.

Także w bieżącym roku szkolnym wsparł Wydział Rady powiatowej w Wadowicach Czytelnię urządzoną dla uczniów klasy VI., VII. i VIII. znaczniejszą kwotą.

* * *

I w tym roku musi zakład z prawdziwym smutkiem zapisać stratę uczniów: Handzlika Stanisława, Hollaendra Stanisława, Szafrańca Karola z klasy IVa. i Gołąmba Adama z VIa. klasy.

H) Ważniejsze rozporządzenia władz szkolnych.

1. C. k. Rada szkolna kraj. zezwoliła reskryptem z dnia 13. września 1906 l. 39.404. na podział klasy I. i II. na 3, klasy III., IV., V. i VI. na 2 oddziały równorzędne.

2. J. E. P. Minister przyznał reskr. z dnia 17. października 1906 l. 19.477 zakładowi na koszta zarządu w roku 1907 — 800 K. (reskr. c. k. Rady Szkol. kraj. z dnia 28. grudnia 1906 l. 48.502).

3. J. E. P. Minister zezwolił reskr. z dnia 14. maja 1906 l. 5.439, aby w miejsce dotychczasowego stałego ryczałtu na koszta zarządu i potrzeby kancelaryjne asygnowano dyrekcyi co roku zaliczkę (reskr. c. k. Rady Szk. kraj. z dnia 17. grudnia 1906 l. 21.337).

4. C. k. Rada Szk. kraj. rozporządzeniem z dnia 16. lipca 1906 l. 27.201 asygnowała drugą ratę subwencyi przyznanej zakładowi na zakupno środków naukowych w kwocie 4.800 K.

I) Sprawa fizycznego rozwoju młodzieży.

1. Komisya sanitarna miejska zwiedziła i w tym roku w czasie feryi mieszkania tych osób, które w swych domach utrzymywać chciały uczniów.

2. O ile pogoda służyła odbywały się zabawy i gry ruchome młodzieży szkolnej na pobliskich polach. Uczniów dzielono na oddziały po 20 - 30. Chociaż w zabawach tych nie brali udziału uczniowie, mieszkający w pobliskich wsiach, to udział był dość znaczny, wynosił bowiem średnio 70%. Wycieczek takich było w maju i czerwcu bieżącego roku dziewięć. Celem ożywienia tych zabaw zakupiono i w tym roku znaczniejszą ilosć przyrządów. Zabawami kierowali nauczyciele: Czech, Hubert, Konopek, Pollner, Steczko i Vogel.

3. Nauczyciele odbywali z uczniami wycieczki i przechadzki połączone z celami naukowymi.

4. W czasie przerw o godzinie 10. i 12. wychodzili uczniowie, do ogródka gimnazyalnego i zabawiali się pod nadzorem i pod kierunkiem wyznaczonych kierowników.

5. Dyrekcya postarała się o to, aby wszyscy uczniowie fizycznie zdrowi i mieszkający w mieście Wadowicach uczęszczali na naukę gimnastyki, która od roka 1890. odbywa się w sali Towarzystwa „Sokół“.

Po odliczeniu uczniów, uwolnionych z powodu zdrowia i mieszkających w pobliskich wsiach, uczęszczało na tę naukę 86% wszystkich zapisanych.

Na ślizgawkę urządzoną przez Sokół, uczęszczało 175 uczniów.

Na rowerze jeździło 116; własne rowery posiadało, 22 uczniow.

Na szermierkę uczęszczało 15 uczniów.

K) Statystyka uczniów.

Liczba uczniów	W KLASIE I. a	I. b	I. c	II. a	II. b	II. c	III. a	III. b	IV. a	IV. b	V. a	V. b	VI. a	VI. b	VII.	VIII.	Razem
Z końcem r. szk. 1906 było uczn.	35	37	36	34	30	26	*a* 31 *b* 31 *c* 30		39	36	36	29	41		44	36	551
Na początk. r. 1906/1907 wpisało się	41	40	36	35	32	31	48	35	47	41	30	27	36	31	40	35	585
W ciągu roku szkolnego wstąpiło	2	—	1	—	1	—	1	—	1	1	1	1	—	1	1	1	12
Wpisano więc wogóle . .	43	40	37	35	33	31	49	35	48	42	31	28	36	32	41	36	597
1. Z wpisanych przybyło																	
a) z obcych zakładów z promocyą	38	37	34	1	1	2	3	1	1	2	2	—	—	1	1	—	124
„ „ po przerwie	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
„ „ repetentów	—	—	—	—	—	1	1	1	1	—	—	—	1	—	1	—	6
b) z tutej. zakładu z promocyą	—	—	—	33	28	25	42	30	40	37	27	24	30	27	31	32	406
„ „ po przerwie	—	—	—	—	1	1	—	—	3	2	—	2	2	1	1	2	15
„ „ repetentów	5	3	3	1	3	2	3	3	2	1	2	2	3	3	7	2	45
W ciągu roku szkoln. wystąpiło	1	3	9	2	6	1	8	2	8	3	—	2	6	5	9	3	68
Liczba uczniów przy końcu r. szk.	42	37	28	33	27	30	41	33	40	39	31	26	30	27	32	33	529
Z tej liczby było uczniów publiczn.	41	37	28	33	27	30	41	33	38	39	31	26	30	27	31	33	525
„ „ „ prywatn.	1	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	1	—	4
2. Miejsce urodzenia.																	
W mieście Wadowicach	5	9	5	7	4	3	4	1	3^1	8	5	4	4	6	9	8	85^1
W powiecie wadowickim . . .	14	12	11	7	9	9	12	18	12	5	7	8	12	7	3	9	155
„ „ bialskim	4	4	1	10	3	6	6	5	5	10	5	1	1	6	5	6	78
„ „ chrzanowskim . .	1	—	1	—	—	—	1	2	2	—	—	—	—	—	—	—	7
„ „ myślenickim . . .	2	—	1	1	—	5	6	2	2	—	1	—	—	—	1	1	22
„ „ żywieckim	5	8	1	2	4	2	5	2	5	7	3	7	5	3	6	6	71
W innych powiatach Galicyi . .	10^1	4	8	6	7	2	6	3	7^1	8	9	5	8	4	6^1	3	96^3
W Śląsku, Morawach, Austryi .	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	1	—	3
„ Węgrzech — Bośnii	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
„ Królestwie Polskiem . . .	—	—	—	—	—	3	—	—	1	1	—	1	—	1	—	—	7
3. Mieszkanie uczniów.																	
Mieszkali u rodziców	15^1	21	17	13	12	11	13	11	10^2	19	15	14	14	11	14^1	13	223^4
„ u krewnych	2	—	—	—	1	2	—	—	—	2	—	1	—	2	1	—	1[illegible]
„ w bursie gimnazyalnej	5	—	—	8	—	—	9	—	11	—	7	—	2	—	4	7	[illegible]3
„ u obcych	19	16	10	12	14	17	17	22	15	18	9	11	14	14	12	13	[illegible]33
„ u WW. OO. Karmelitów	—	—	1	—	—	—	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	5
4. Język ojczysty.																	
Polski	41^1	37	28	33	27	30	41	33	38^2	39	31	26	30	27	31^1	33	[illegible]25^4
5. Religia.																	
Rzymsko-katolicka	41^1	35	22	30	26	28	38	27	37^2	38	30	19	24	23	27	27	[illegible]72^3
Grecko-katolicka	—	—	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	4
Wyznanie mojżeszowe	—	2	5	1	1	2	3	6	1	1	1	7	5	4	4^1	6	49^1

	W KLASIE I. a	I. b	I. c	II. a	II. b	II. c	III. a	III. b	IV. a	IV. b	V. a	V. b	VI. a	VI. b	VII.	VIII.	Razem
6. Wiek uczniów.																	
Urodzonych w roku 1896 (11 lat)	16^1	4	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	28^1
„ „ 1895 (12 lat)	2	6	8	7	6	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	34
„ „ 1894 (13 lat)	8	10	4	7	8	10	9	8	—	—	—	—	—	—	—	—	64
„ „ 1893 (14 lat)	10	9	6	7	5	8	11	6	6	9	—	—	—	—	—	—	77
„ „ 1892 (15 lat)	5	5	1	6	2	3	10	9	5	8	10	2	—	—	—	—	66
„ „ 1891 (16 lat)	—	2	1	4	4	3	7	5	16^2	8	5	9	8	1	—	—	73^2
„ „ 1890 (17 lat)	—	1	—	1	2	—	4	1	4	9	5	5	4	8	4	—	48
„ „ 1889 (18 lat)	—	—	—	1	—	—	—	1	3	5	8	7	6	9	10	4	54
„ „ 1888 (19 lat)	—	—	—	—	—	1	—	2	4	—	1	3	6	5	6^1	6	34^1
„ „ 1887 (20 lat)	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	2	—	4	2	7	15	31
„ „ 1886 (21 lat)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	1	3	7
„ „ 1885 (22 lat)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	4	7
„ „ 1884 (23 lat)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ „ 1883 (24 lat)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
„ „ 1882 (25 lat)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
7. Klasyfikacya.																	
a) Z końcem roku szkoln. 1907:																	
Świadectwo stop. I. z odzn. otrz.	9	12	8	7	2	7	9	3	8	5	4	2	2	1	1	5	85
„ „ I. otrzymało .	22^1	16	17	24	22	18	24	20	27^2	25	18	16	16	18	25^1	25	343^4
„ „ II. „ .	2	2	—	1	1	2	3	4	—	2	4	3	4	4	1	2	35
„ „ III. „ .	2	5	1	—	—	—	1	—	—	1	1	2	1	1	—	1	16
Do egzaminu poprawcz. przezn.	6	2	2	1	2	3	4	6	2	6	4	3	7	3	4	—	55
Do egzaminu uzupełniającego .	—	—	—	—	—	—	—	—	1	-	—	—	—	—	—	—	1
	41^1	37	28	33	27	30	41	33	38^2	39	31	26	30	27	31^1	33	525^4

b) Dodatek do klasyfik. za r. 1906:	I. a	I. b	I. c	II. a	II. b	II. c	III. *a*	III. *b*	III. *c*	IV. a	IV. b	V. a	V. b	VI.	VII.	VIII.	Razem
Do ezgaminu poprawcz. przezn.	2	6	5	5	4	2	2	8	9	5	6	9	8	5	4	3	83
Do egzaminu uzupełniającego .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	2	—	3
Z tych zdało egzamin	2	3	5	5	4	2	2	8	9	4	6	8	6	5	5	2	76
Z tych nie zdało egzaminu . .	—	3	—	—	—	—	-	—	—	1	—	2	2	—	1	1	10
Według tego ostateczny wynik klasyfikacyi za rok szk. 1906:																	
Świadectwo stop. I. z odzn. otrz.	5	3	7	9	8	8	6	2	3	4^1	1	3	3	1	3	9	75^1
„ „ I. otrzymało	26	26	25	21^1	19	13	24	25	25	26^1	32	28	24	33	30	25	402^2
„ „ II. „ .	4	6	1	2	3	2	-	2	1	5	1	5	2	4	9^1	2	49^1
„ „ III. „ .	—	2	3	1	—	3	1	2	1	2	1	—	—	2^1	1	—	19^1
Nie klasyfikowano	—	—	—	—	—	—	—	—	-	—	$—^1$	—	—	—	—	—	$—^1$
	35	37	36	33^1	30	26	31	31	30	37^2	35^1	36	29	40^1	43^1	36	545^6

8. Opłata szkolna.	I. a	I. b	I. c	II. a	II. b	II. c	III. a	III. b	IV. a	IV. b	V. a	V. b	VI. a	VI. b	VII.	VIII.	Razem
Opłatę szkol. złożyło w I. półr.	18^1	15	13	3	4	5	7	7	7^2	8	5	8	11	6	10^1	8	135^4
„ „ „ II. „	9^1	5	3	4	6	8	7	11	4^2	18	5	8	12	14	14^1	9	137^4
Opłata szkolna wynosiła Koron																	
„ w I. półroczu	570	450	390	90	120	150	210	210	270	240	150	240	330	180	330	240	4170
„ w II. półroczu	300	150	90	120	180	240	210	330	180	540	150	240	360	420	450	270	4230
Razem . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8400

	W KLASIE																Razem
	I.			II.			III.		IV.		V.		VI.		VII.	VIII.	
	a	b	c	a	b	c	a	b	a	b	a	b	a	b			
Uwolnion. było od całej opłaty:																	
w I. półroczu . .	23	25	19	32	28	25	39	28	35	33	26	20	24	26	27	25	435
w II. półroczu . .	32	32	25	29	21	22	34	22	34	21	26	18	18	13	17	24	388
9. Dochody własne zakładu na zakupno środków naukowych:																	
a) Datki . . . . K.	86	80	74	70	66	62	98	70	96	84	62	56	72	64	82	72	1194
b) Taksy wstępne	159·6	155·4	142·8	4·2	8·4	16·8	16·8	8·4	25·2	16·8	8·4	8·4	12·6	8·4	12·6	12·6	617·4
c) „ za duplikaty świad.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16
Razem . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1827·4
10. Frekwencya na naukę przedmiotów nadobowiązkowych.																	
Uczęszczali na naukę																	
historyi kraju rodzinnego .	—	—	—	—	—	—	41	33	38	39	—	—	30	27	31	—	239
geometryi wykreślnej . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	3	2	3	—	—	12
kaligrafii	13	14	8	6	6	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	54
gimnastyki	30	31	21	24	19	21	30	23	29	29	23	19	18	14	22	26	379
śpiewu	11	9	5	—	10	5	—	—	—	—	8	8	8	5	8	9	86
11. Stypendya																	
pobierali z fundacyi:																	
ś. p. Jana R. Kasparka . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1 } 5
„ „ Głowińskiego	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	2
„ „ ks. Nowaka	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
„ „ Floryana Scholza . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
w kwocie K. . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	315	—	—	360	—	64	1154
	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	100	—	315	

L) Fundusze

na wsparcie ubogich uczniów.

1. Dyrekcya w porozumieniu z gronem nauczycieli udzieliła stypendyum z fundacyi im. Mikołaja Kopernika 2 uczniom, 1 z klasy VIII., 1 z klasy VII.
2. Wsparcia z fundacyi im. Najdost. Arcyksiężniczki Gizeli udzieliła dyrekcya 1 uczniowi klasy Vb.
3. Towarzystwo Bursy im. Stefana Batorego utrzymywało w bieżącym roku szk. 53 uczniów.
4. Z ubiegłego roku szk. pozostało z rozmaitych składek . 7 K 93 h.

W bieżącym roku szk. wpłynęło:

a) ze składek uczniów i od rozmaitych dobrodziejów . . 681 K 18 h.
b) od Świetnej Rady powiatowej w Białej . . . . 130 K — h.
c) „ „ „ „ w Wadowicach . . . . 150 K — h.
(nie licząc datku na Czytelnię)

Razem . . 969 K 11 h.

Z tego wydano:

a) na książki i przybory szkolne . . . . 208 K — h.
b) na wsparcia miesięczne uczniów, lekarstwa i ubrania . 695 K 54 h.

Razem . . 943 K 54 h.

Pozostaje na rok przyszły . . . . . . 25 K 57 h.

Oprócz powyżej wymienionego datku przeznaczył Świetny Wydział Rady powiatowej w Białej na wsparcie 1 ucznia klasy IVb. 120 K, i jednego ucznia klasy Ia. 60 K.

Z kwoty przeznaczonej w bieżącym roku przez Świetny Wydział Rady powiatowej w Wadowicach na wsparcie uczniów powiatu wadowickiego, powiększonej resztą pozostałą z ubiegłego roku, wydano 133 K 20 h.

M) Klasyfikacya uczniów publicznych

za drugie półrocze 1907.

Klasa I. A.

Świadectwo stopnia I. z odznaczeniem otrzymali:

Jasiński Stanisław,
Kostecki Franciszek,
Luranc Stefan,
Pacut Antoni,
Skoczylas Szymon,
Stawarski Adam,
Zieliński Jan,
Żabiński Julian,
Żędzianowski Władysław.

Świadectwo stopnia I. otrzymali:

Beer Tadeusz,
Bilczewski Józef,
Brożek Czesław,
Brożek Józef,
Bylica Franciszek,
Caputa Józef,
Ceremuga Szczepan,
Chwałek Aleksander (starszy),
Döringer Józef,
Doboszyński Jan,
Fabrowicz Leonard,
Foltin Leon,
Grygny Tomasz,
Głuc Józef,
Korn Tadeusz,
Ogniewski Kazimierz,
Orzechowski Maryan,
Sadowski Ludwik,
Stawowy Baltazar,
Świderski Julian,
Szczerbowski Józef,
Zimnal Tadeusz.

Świadectwo stopnia II. otrzymało uczniów 2.

Świadectwo stopnia III. otrzymało uczniów 2.

Do egzaminu poprawczego po wakacyach przeznaczono uczniów 6.

Klasa I. B.

Świadectwo stopnia I. z odznaczeniem otrzymali:

Chrapla Władysław,
Ciapka Józef,
Drabczyk Józef,
Goc Franciszek,
Góralczyk Jan,
Gęga Władysław,

Jabłoński Roman,
Kastelik Józef,
Łasak Józef Alojzy,
Ryszka Józef,
Sekuła Jan,
Wojciech Walenty.

Świadectwo stopnia I. otrzymali:

Blamowski Andrzej,
Chojecki Karol Waleryan,
Fiołek Tadeusz Andrzej,
Godula Franciszek,
Goldberger Izaak,
Goldberger Leib,
Hajos Józef Karol
Krupnik Józef,
Legut Tomasz,
Oczkowski Henryk,
Repczyński Stanisław Tadeusz,
Ryłko Władysław,
Siwiec Michał,
Skowron Władysław,
Stopa Alojzy,
Wojtaszek Antoni.

Świadectwo stopnia II. otrzymało uczniów 2.

Świadectwo stopnia III. otrzymało uczniów 5.

Do egzaminu poprawczego po wakacyach przeznaczono uczniów 2.

Klasa I. C.

Świadectwo stopnia I. z odznaczeniem otrzymali:

Kaczmarz Roman,
Kajfasz Jan,
Kamski Antoni,
Kubica Franciszek,
Mitoraj Rudolf,
Wolny Bronisław,
Zając Stefan,
Źródłowski Józef.

Świadectwo stopnia I. otrzymali:

Babiński Stanisław,
Bała Maryan,
Datka Kazimierz,
Durda Brunon,
Engelberg Ignacy,
Fischgrund Max,
Gazda Antoni,
Kobiałka Jan,
Migdałek Michał,
Mikołajczyk Wojciech,
Pachoński Kazimierz,
Piela Julian,
Preisler Wilhelm,
Thieberg Leon,
Zając Piotr,
Żak Jan,
Żak Józef.

Świadectwo stopnia III. otrzymał uczeń 1.

Do egzaminu poprawczego po wakacyach przeznaczono uczniów 2.

Klasa II. A.

Świadectwo stopnia I. z odznaczeniem otrzymali:

Bilczewski Eugeniusz,
Borth Władysław,
Gancarczyk Władysław,
Koniar Henryk,
Morgenstern Tadeusz,
Rusinek Antoni,
Tobiasiewicz Antoni.

Świadectwo stopnia I. otrzymali:

Bryndza Józef,
Foral Ernest.
Jarosz Augustyn,
Jarosz Marcin,
Jurecki Franciszek,
Karasiński Cypryan,
Kierpieć Jan,
Koniar Stanisław,
Kuźma Ludwik,
Matusik Karol,
Matusiński Stefan,
Mianowski Jerzy,
Nycz Jan,
Palarski Józef,
Petryka Roman,
Ramz Władysław,
Słonka Franciszek,
Smółka Bronisław,
Spisak Jan,
Stopczyński Czesław,
Stopka Edward,
Tyrała Jerzy,
Wojciech Franciszek,
Zajączek Stanisław.

Świadectwo stopnia II. otrzymał uczeń 1.

Do egzaminu poprawczego po wakacyach przeznaczono ucznia 1.

Klasa II. B.

Świadectwo stopnia I. z odznaczeniem otrzymali:

Bieniek Franciszek,
Urbanik Stanisław.

Świadectwo stopnia I. otrzymali:

Bandurski Bronisław,
Bąk Wincenty,
Błahut Władysław,
Budzoń Józef,
Filek Franciszek,
Gąsiorek Szczepan,
Łopata Tadeusz,
Łuczak Henryk,
Moskal Józef,
Mydlarz Jan,

Ozaist Ludwik,
Prus Stanisław,
Riegelhaupt Jozua,
Rytko Ludwik,
Tatar Alojzy,
Tatar Ludwik,
Tomala Jan,
Turyczyn Stanisław,
Zabrzeski Stanisław,
Zając Józef,
Zajączek Tadeusz,
Zajiczek Tadeusz.

Świadectwo stopnia II. otrzymał uczeń 1.

Do egzaminu poprawczego po wakacyach przeznaczono uczniów 2.

Klasa II. C.

Świadectwo stopnia I. z odznaczeniem otrzymali:

Celak Józef,
Jancarz Henryk,
Kaczmarz Stefan,
Kajdas Jakób,
Pyka Andrzej,
Zemanek Gabryel,
Zanker Kalman.

Świadectwo stopnia I. otrzymali:

Bartosik Wojciech,
Bernaś Tomasz,
Bujak Józef,
Czuma Władysław,
Dubiel Szczepan.
Feldstein Izrael,
Hoła Józef,
Jabłoński Stanisław,
Kobiałka Jan,
Kraus Jan,
Kublin Józef,
Kuzia Tadeusz,
Mazurek Karol,
Pawlik Władysław,
Wcisło Adam,
Widlarz Wojciech,
Zembaty Józef,
Zworowski Dyonizy.

Świadectwo stopnia II. otrzymało uczniów 2.

Do egzaminu poprawczega po wakacyach przeznaczono uczniów 3.

Klasa III. A.

Świadectwo stopnia I. z odznaczeniem otrzymali:

Dużniak Józef,
Froncz Stanisław,
Hahn Tadeusz,
Łęczyński Józef,

Nikiel Antoni,
Świstek Józef,
Vergesslich Stefan,
Węda Michał,
Wielgus Ignacy.

Świadectwo stopnia I. otrzymali:

Baziński Franciszek,
Bujak Antoni,
Chrapek Józef,
Drapella Włodzimierz,
Dyrcz Ludwik,
Dzikowski Leon,
Gabryl Maksymilian,
Graca Franciszek,
Kamecki Andrzej,
Karasiński Karol,
Koeb Roman,
Komędera Stanisław,
Kostyra Julian,
Kozłowski Franciszek,
Krupa Roman,
Krysta Władysław,
Kulpok Jan,
Lind Józef,
Matlak Jan,
Mieszczak Józef,
Pietroń Franciszek,
Ścieszka Józef,
Uhler Józef,
Wyrwalski Władysław.

Świadectwo stopnia II. otrzymało uczniów 3.

Świadectwo stopnia III. otrzymał uczeń 1.

Do egzaminu poprawczego po wakacyach przeznaczono uczniów 4.

Klasa III. B.

Świadectwo stopnia I. z odznaczeniem otrzymali:

Huppert Wiktor,
Miodoński Stanisław,
Wawak Józef.

Świadectwo stopnia I. otrzymali:

Cholewa Józef,
Gergovich Czesław,
Głąb Stanisław,
Glücksmann Józef,
Kaczmarczyk Władysław,
Kastelik Franciszek,
Kawalec Stanisław,
Kubarek Józef,
Laszczak Tadeusz,
Münz Eryk,
Neiger Marek,
Nidecki Jan,

Okarmus Walenty,
Pacułt Józef,
Pająk Antoni.
Pamuła Jan,
Sowiński Aleksander,
Warmuz Ignacy,
Zajiczek Jan,
Zugaj Jan,

Świadectwo stopnia II. otrzymało uczniów 5.

Do egzaminu poprawczego po wakacyach przeznaczono uczniów 4.

Klasa IV. A.

Świadectwo stopnia I. z odznaczeniem otrzymali:

Baczak Kazimierz,
Bombol Ludwik,
Chorąży Piotr,
Geppert Franciszek,
Januszyk Franciszek,
Lenczowski Karol
Mazurek Józef,
Żabiński Bolesław.

Świadectwo stopnia I. otrzymali:

Chwałek Alojzy,
Cichoń Jan,
Gergovich Władysław,
Grabowski Stefan,
Gichner Emil,
Górecki Józef,
Heller Edmund,
Hruby Stefan,
Hyla Maryan,
Jarosz Jan,
Kalec Todeusz,
Kijas Jan,
Kulig Wiktor,
Łukasik Karol,
Miodoński Szymon.
Pałosz Adam,
Pawłowski Tadeusz,
Roman Władysław,
Studnicki Jan,
Talaga Franciszek,
Talaga Stanisław,
Tyrybon Józef,
Uczniak Władysław,
Węgrzyn Wojciech,
Zaremba Antoni
Zembaty Franciszek,
Zennermann Józef.

Do egzaminu poprawczego po wakacyach przeznaczono uczniów 2.
" " uzupełniającego " " " 1.

Klasa IV. B.

Świadectwo stopnia I. z odznaczeniem otrzymali:

Dobija Jakób,
Kolber Stanisław,
Rosner Józef,
Ryczek Józef,
Worek Teodor.

Świadectwo stopnia I. otrzymali:

Bezwiński Jan,
Bilewicz Franciszek,
Czarnota Jan,
Czuma Waleryan,
Engelberg Mieczysław,
Jakubiec Karol,
Jankowski Mieczysław,
Kamieński Erazm,
Kania Michał,
Komendera Stanisław,
Kublin Jan,
Kublin Karol,
Maciejczyk Stanisław,
Mroziński Michał,
Nawratil Kazimierz,
Nowak Adam,
Pawełek Szczepan,
Pawlik Jan,
Radwański Mieczysław,
Reszko Kazimierz,
Różycki August,
Śliwa Józef,
Sokalski Stanisław,
Wojciech Stanisław,
Zborowski Władysław.

Świadectwo stopnia II. otrzymało uczniów 2.

Świadectwo stopnia III. otrzymał uczeń 1.

Do egzaminu poprawczego po wakacyach przeznaczono uczniów 6.

Klasa V, A.

Świadectwo stopnia I. z odznaczeniem otrzymali:

Liszka Stanisław,
Ogniewski Grzegorz,
Rybarski Mieczysław,
Sułkowski Józef.

Świadectwo stopnia I. otrzymali:

Baca Józef,
Bryzek Jan,
Gramatyka Józef,
Grolich Stanisław,
Komędera Józef,
Komorowski Józef,

Kowalczewski Mieczysław,
Lisowski Tadeusz,
Mianowski Adam,
Nowak Tadeusz,
Okrzesik Franciszek,
Płoszczyca Jan,
Ramza Franciszek,
Suknarowski Stefan,
Wądrzyk Antoni,
Wojdyła Wawrzyniec,
Zając Bolesław,
Żabiński Ludwik.

Świadectwo stopnia II. otrzymało uczniów 4.

Świadectwo stopnia III. otrzymał uczeń 1.

Do egzaminu poprawczego po wakacyach przeznaczono uczniów 4.

Klasa V. B.

Świadectwo stopnia I. z odznaczeniem otrzymali:

Marszałek Albin,
Nowak Karol,

Świadectwo stopnia I. otrzymali:

Adamek Józef,
Alberti Stanisław,
Bendetz Herman,
Białek Roman,
Frister Maurycy,
Goldmann Jakób,
Gruszeczka Ignacy,
Kuwik Adam,
Kuzia Adam,
Pachoński Józef,
Singer Kazimierz,
Singer Oskar,
Silberschütz Szymon,
Wilkowski Julian,
Zembaty Ferdynand,
Zembaty Wilhelm,

Świadectwo stopnia II. otrzymało uczniów 3.

Świadectwo stopnia III. otrzymało uczniów 2.

Do egzaminu poprawczego po wakacyach przeznaczono uczniów 2.

Klasa VI. A.

Świadectwo stopnia I. z odznaczeniem otrzymali:

Sternal Stanisław,
Zając Józef.

Świadectwo stopnia I. otrzymali:

Bieniek Wincenty,
Gaweł Józef,
Guzdek Antoni,
Hahn Roman,
Jettmar Rudolf,
Kachel Stanisław,
Mydlarz Ignacy,
Pantofliński Ludwik,
Pawełek Jan,
Radwański Stanisław,
Reich Maks,
Ruła Józef,
Schiffer Adolf,
Świderski Wiktor,
Wardyła Stanisław,
Żmija Stefan.

Świadectwo stopnia II. otrzymało uczniów 4.

Świadectwo stopnia III. otrzymał uczeń 1.

Do egzeminu poprawczego po wakacyach przeznaczono nczniów 7.

Klasa VI. B.

Świadectwo stopnia I. z odznaczeniem otrzymał:

Oślak Edmund.

Świadectwo stopnia I. otrzymali:

Babińskl Aleksander,
Czech Jan,
Feller Berisch,
Fischgrund Schewach,
Fryś Rudolf,
Gniłka Jan,
Grabowski Czesław,
Kłosiński Stanisław,
Krzystkiewicz Bronisław,
Majkut Teofil,
Medoń Władysław,
Münz Józef,
Nawratil Władysław,
Porzycki Józef,
Rosenberg Mordche.
Seremet Józef,
Suknarowski Teodor,
Zugaj Maryan.

Świadectwo stopnia II. otrzymało uczniów 4.

Świadectwo stopnia III. otrzymał uczeń 1.

Do egzeminu poprawczego po wakacyach przeznaczono uczniów 3.

Klasa VII.

Świadectwo stopnia I. z odznaczeniem otrzymał:

Sapiński Stanisław.

Świadectwo stopnia I. otrzymali:

Czapik Jan Józef,
Dudzik Franciszek,
Frühling Ryszard,
Geppert Eugeniusz Stanisław,
Glücksmann Izaak,
Grudniewicz Szczepan,
Heidrich Edward,
Jettmar Władysław,
Kalec Bolesław Maks,
Kamieński Stefan Bronisław,
Kamieński Władysław Eugeniusz.
Kassolik Józef,
Kłapa Albin,
Kłósak Antoni,
Konieczny Wojciech,
Łasak Franciszek Alojzy,
Malina Stanisław Jan,
Miodoński Antoni,
Nycz Kazimierz,
Ruff Maurycy,
Sadlik Stefan,
Sapiński Franciszek,
Sitarz Michał,
Wójcik Karol,
Zemła Józef.

Świadectwo stopnia II. otrzymał uczeń 1.

Do egzaminu poprawczego po wakacyach przeznoczono uczniów 4

Wynik egzaminu dojrzałości.

Do egzaminu dojrzałości zgłosiło się uczniów publicznych	.	29
„ „ „ „ „ eksternistów	.	2
„ „ „ „ „ eksternistka	.	1
razem	. .	32

Komisya przyznała świadectwo dojrzałości z odznaczeniem (uczniom publicznym 6, eksternistce 1) 7
Świadectwo dojrzałości otrzymało (uczniów publicznych) . . . 23
Przeznaczono do egzaminu poprawczego po feryach (ekstern.) . 2

Świadectwo dojrzałości otrzymali:

Balon Józef Karol,
Brońka Jacek,
Czekaj Stanisław Stefan (z odzn.),
Danek Józef,
Dworak Antoni,
Frister Wilhelm,
Głuszek Franciszek,
Grudniewicz Kazimierz,
Haber Samuel,
Haczek Antoni,
Huppert Ignacy,
Kłósak Franciszek,
Kołodziejczyk Edmund,
Landau Samuel,
Łazarski Edgar,
Madeja Franciszek (z odzn.),
Marekowski Aleksander (z odzn.),
Münz Natan,
Nowak Jan,
Oleksy Jan Wojciech,
Piwowarczyk Jan,
Remer Jerzy Ludwik Adam,
Sarapata Józef,
Szczepka Stanisł. Jakób (z odzn.),
Tomanek Franciszek Władysław,
Wolny Jan (z odzn.),
Wręźlewicz Edward Franciszek,
Zabrzeski Stanisław Maciej,
Żelazny Stanisław.

Eksternistka: Hanówna Alina Marya (z odznaczeniem).

Z wymienionych udaje się:

na wydział filozoficzny . . . 6	do akademii agronomicznej . 1
„ „ medyczny . . . 3	„ „ leśniczej 1
„ „ prawniczy . . . 6	„ „ górniczej . . . 1
„ „ teologiczny . . . 5	„ „ handlowej . . . 1
na politechnikę 5	„ „ oryentalnej . . 1

Z egzaminowanych, którzy publicznie do szkoły uczęszczali, ukończyło gimnazyum w przeciągu lat 8 . . 20 uczniów.
„ „ 9 . . 7 „
„ „ 10 . . 2 „

Do rodziców i opiekunów.

Wpisy uczniów do gimnazyum na rok szkolny 1907/8 odbędą się dnia 29., 30. i 31. sierpnia. Późniejsze zgłoszenie się do zapisu może być uwzględnione tylko w razie ważnych powodów.

Przy zapisie ucznia do szkoły powinien być obecny ojciec lub matka albo opiekun. Każdy uczeń obowiązany jest przynieść należycie wypełnione nacyonale, świadectwo z ostatniego półrocza i datek na środki naukowe w kwocie 2 K.; oprócz tego każdy wstępujący do zakładu metrykę chrztu lub urodzenia i taksę wstępną w kwocie 4 K. 20 h. Wszyscy uczniowie, wstępujący do klasy I., muszą przedłożyć świadectwo rewakcynacyi, odbytej w roku, poprzedzającym wstąpienie do szkoły — i poddać się egzaminowi wstępnemu, który odbędzie się dnia 1. lipca i dnia 2. września, poczem dopiero ostateczne przyjęcie do zakładu nastąpi.

Uczniowie, przychodzący z innych zakładów do tutejszego gimnazyum, winni przynieść świadectwo z ostatniego półrocza, opatrzone uwolnieniem z zakładu, do którego w ostatniem półroczu uczęszczali.

Uczniom nie wolno mieszkać gdzieindziej, jak tylko tam, gdzie Dyrekcya gimnazyalna pozwoli; przeto zechcą rodzice i opiekunowie dowiedzieć się pierwej u Dyrekcyi, czy miejsce, gdzie zamierzają synów i pupilów swoich umieścić, nie należy do zabronionych.

Opłata szkolna wynosi na jedno półrocze 30 K.

Rodzice, opiekunowie i nadzory domowe powinny często dowiadywać się o zachowaniu i postępie uczniów. Wiadomości odnośnych udziela dyrektor codziennie lub pp. profesorowie w każdą niedzielę po 1. i 15. miesiąca, między godziną 9 – 10 w sali konferencyjnej.

Nabożeństwo wstępne odbędzie się dnia 3. września, poczem dnia 4. września rozpocznie się regularna nauka szkolna.

Seweryn Arzt,
dyrektor.